

4:o och 5:o.

Att utan föregående, mycket detaljerade undersökningar bestämdt afgöra, i hvilken omfattning nydaningar och förbättringar i afseende å de kommunala anstalterna måste äga rum i sammanhang med och såsom följd af en inkorporeering, samt ännu mer hvilka kostnader alla dessa arbeten komma att betinga, är naturligtvis i allmänhet ej möjligt. De hörda myndigheterna hafva därför ock, på få undantag när, måst inskränka sig till att uppdraga några gröfre konturer beträffande de erforderliga åtgärderna, hvarvid i åtskilliga fall kostnadsfrågan måst lämnas obesvarad.

Folkskoleöfverstyrelsen ställer i utsikt en ökning af såväl lärarepersonalen som skollokalerna, ny lönestat i hufvudsaklig öfverensstämmelse med den inom hufvudstaden tillämpade, ökad kostnad för folkskoleinspektionen, en successiv förbättring af undervisningsmaterielen, skolköksundervisnings anordnande i de större skolhusen, förbättring af de hygieniska anordningarna i skollokalerna m. m.

Fattigvårdsnämnden anvisar såsom utvägar för beredande af anstaltsvård åt sannolikt 800 å 900 personer en utvidgning af försörjningsinrättningens alla afdelningar samt en ökning af antalet platser på ålderdomshemmen, hvilket emellertid ej torde kunna ske utan att anlägga ett nytt dylikt hem. Härtill kommer vidare ökning i arbetskrafterna såväl inom nämndens expedition och å en del anstalter som äfven för den yttre fattigvårdens handhavande.

En detaljerad beräkning öfver de kostnader, som inkorporeringen skulle medföra, har verkställts af öfverståthållareämbetet för polisärenden. Enligt denna skulle för bevakningen inom de ifrågavarande kommunerna erfordras 2 kommissarier, 10 öfverkonstaplar, 3 inspektionskonstaplar, 6 detektivkonstaplar samt 70 konstaplar, af hvilka 15 till häst. Afföningsförmånerna (inberäknadt beklädning) för denna personal kräver 180,620.46 kronor per år. För underhåll af 18 hästar beräknas dessutom åtgå 18,500 kronor årligen. Inrättandet af ytterligare en polisintendentsbefattning torde med säkerhet blifva nödvändigt och sannolikt äfven ett nytt ämbete för polismästarens ställföreträdare. Till de årliga utgifterna äro vidare att lägga ökning af polisverkets utgifter för expenser, kostnader för öfverförande af anhållna personer till rannsakningsfängelset, för telefoner, pensionering m. m. De nybyggnader, som för polisväsendet skulle af inkorporeringen påkallas, äro: ett stationshus i Örby jämte boställsvåning för en kommissarie och 2 gifta konstaplar, logementsrum för minst 15 konstaplar, stall med utrymme för 10 hästar, bostad för stallbetjäningen samt rum för automobiler och

Sammanfattning af de från studens myndigheter inkomna yttrandena.

Sammanfattning af de från stadens myndigheter inkomna yttrandena.

andra vagnar; ett stationshus i Sundbyberg, jämte logementsrum för 24 konstaplar; en anhaltsstation vid Liljeholmen samt arrestlokaler här och hvar i Brännkyrka, 2 i Naeka och 1 i Hagalund. Kostnaden för dessa nybyggnader kan emellertid ej uppgifvas. Till de tillfälliga utgifterna äro vidare att lägga 20,800 kronor för inköp af 18 hästar med tillhörande ridmateriel samt 4,500 kronor för anskaffande af 30 velocipeder.

Öfverståthållareämbetet för uppördsärenden anser det vara af nöden, att åtminstone två nya uppördsdistrikt tillskapas, omfattande det ena Naeka och Brännkyrka kommuner och det andra Lidingö, Solna, Bromma och Sundbybergs kommuner. Häraf skulle påkallas utgifter till aflöning för två nya uppördskommisariater med tillhoppa 11,200 kr. årligen och till arvoden åt två stämmokontrollanter med 1,200 kr. per år, hvarjämte anslaget till biträde åt uppördskommisarierna redan vid öfvergången beräknas böra höjas med 3,000 kr. Hårtill komma vidare dels ökning i afdelningens anslag till aflöning och beklädnadsersättning åt uppördsmän, till extra ordinarie tjänstemän, till semester och till ålderstillägg, dels ock utgifter till hyra för uppördslokaler under själfva uppördsstämmorna och i sammanhang härmed ökning af reservationsanslaget till uppässning äfvensom någon reseersättning. En förstärkning af afdelningens ordinarie arbetskrafter torde äfven inom kort blifva nödvändig.

Hälsovårdsnämnden anser, att de till nämndens förfogande stående tjänstemännens antal bör ökas med 2 amanuensbefattningar å nämndens expedition, 3 distriktsläkare, 4 tillsyningsmän vid hälsopolisen, 2 fosterbarnsinspektriser och 1 assistent vid bostadsinspektionen, allt för en beräknad årlig kostnad af omkring 25,600 kr. Rörande den årliga kostnaden för de sjukes vård har nämnden icke gjort något bestämdt uttalande. Införlifningen skulle dessutom kräfva ökning i anslagen till sjuktransporter, medikamenter åt fattiga, barnmorskebiträde, desinfektionsåtgärder, driftkostnader för sjukhusen, tjänsteresor m. m. En utvidgning af stadens sjukhus skulle omedelbart blifva erforderlig. Äfven torde åtskilliga åtgärder i renhållningens intresse, såsom för beredande af ökad vattentillgång, för afledande af spillvatten o. d., snart nog visa sig nödvändiga, äfven om de ej omedelbart kunna påkallas och genomföras.

Renhållningsdirektören anslår ökningen i de årliga kostnaderna för renhållningen till högst 15,000 å 20,000 kr. Däremot blifva vissa nyanläggningar nödvändiga för renhållningens ordnande. Beträffande samhällena Sundbyberg, Nya Hufvudsta och Nya Hagalund föreslås sålunda alternativt, att en särskild anstalt uppföres för en beräknad kostnad, markförvärf undantaget, af 55,000 å

60,000 kr. eller att affallet föres på järnväg till stadens renhållningsstation vid Löfsta. För Liljeholmen med Gröndal skulle erfordras uppförande af en särskild station för 55,000 à 60,000 kr. och för Södertörns villastad en mindre station för en kostnad af omkring 25,000 kr.

Sammanfattning af de från stadens myndigheter inkomna yttrandena.

Enligt byggnadskontorets yttrande skulle införlifningen, hvad vattenledningen angår, omedelbart och med nödvändighet kräva rörnätets utsträckning till de af kommittén uppräknade samhällena samt därutöfver till följande bebyggda platser, nämligen: Lilla och Stora Essingen, Mariehäll, Kratsboda och Ulfunda i Bromma socken samt Fridhem, Långbrodal och Södertörns villastad i Brännkyrka socken och måhända ytterligare några samhällen. Möjligen erfordras äfven uppförande af nya högttrycksreservoarer. Kostnaderna härför kunna ej uppgifvas.

Brandchefen har mera utförligt behandlat kostnadsfrågan. Den ökning af brandpersonalen och underhållskostnaden för hästar, eldsläckningsmateriel och inventarier, som inkorporeringen skulle medföra, beräknas höja brandkårens årsbudget med minst 50,000 kr. De tillfälliga åtgärder, som skulle erfordras, äro: uppförande af 4 brandstationer med tillhörande bostäder, nämligen i Sundbyberg, Hufvudsta—Hagalund, Liljeholmen och Lidingö samt, tillsvidare, enklare brandredskapshus i Enskede, Örby, Nacka och vid blifvande industriella anläggningar i Bromma; uppsättning af tillförlitlig brandtelegraf å samtliga orter i direkt förbindelse med Stockholm; anskaffning af ny räddnings- och eldsläckningsredskap samt inköp af fyra hästar för de nuvarande stationerna. Kostnaden för de nya stations- och redskapshusen har ej kunnat beräknas; däremot anslås kostnaden för brandtelegrafen till högst 50,000 kr., för den nya redskapen till minst 100,000 kr. och för hästarna till omkring 4,000 kr. Brandchefen framhåller tillika behofvet af att den nuvarande vattenledningen utsträcker till Liljeholmen, Enskede, Örby och Nacka samt att nya yattenverk anläggas såväl för rayonen Sundbyberg—Hufvudsta—Hagalund (möjligen äfven Bromma) som för Lidingö. Därjämte torde genom införlifningen behofvet af en ny brandstation inom öfre Vasastaden komma att göra sig gällande, förr än annars blifvit fallet.

Mantalsnämnden håller före, att hvar och en af de till införlifning föreslagna 5 församlingarna bör bilda en rote. Den årliga kostnaden för hvarje rote beräknas till 6,125 kr., således i det hela till omkring 30,000 kr., hvartill kommer någon ökning af de årliga anslagen till ersättning åt vaktmästare, inventariers inköp och underhåll, skrif- och tryckningskostnader, böcker o. d., flyttningshjälp, utgifter för mantalsuppgifters affattande äfvensom för upprättande af registren till mantalslängderna. Dessutom betingas en utgift för en gång dels till inventarier

Sammanfattning af de från stadens myndigheter inkomna yttrandena.

och mantalsböcker, förslagsvis beräknade till 1,300 kr. för hvarje rote, dels ock för utfärdande af prästbetyg, enligt de för hufvudstaden gällande bestämmelser, för de inom området boende.

Magistraten framhåller, att införlifningen omedelbart och med nödvändighet påkallar i fråga om hvart och ett af de ifrågavarande områdena uppläggande af nya fastighetsböcker samt aflämnande till rådstufvurätten af renoverade exemplar af vederbörande häradsrätters lagfarts- och inteckningsprotokoll för en längre följd af år, protokoll angående tomträtter och deras intecknande samt tomträttsböckerna, förmyndarskapsprotokoll och förmyndarerottlar, vissa konkurshandlingar m. m. Kostnaderna för dessa m. fl. tillfälliga åtgärder hafva emellertid icke kunnat beräknas. Magistraten anser därjämte, att dels en ny afdelning vid rådstufvurätten och dels en förstärkning af arbetskrafterna ä rådstufvurättens första afdelning och förmyndarekammaren blifva erforderliga, och beräknar den årliga kostnaden härför uppgå till minst 50,000 kr.

Gasverksstyrelsen anslår den nuvarande kostnaden för den offentliga belysningen inom de ifrågavarande områdena till högst 20,000 kr. årligen.

Inspektorn för auktionsverket erinrar om att införlifningen skulle medföra anskaffande af lämpliga auktionslokaler med däraf följande ökad personal och betjäning. Kostnaderna härför torde emellertid icke vara af nämnvärd betydelse, enär desamma hufvudsakligen komma att täckas af inflytande auktionsumgälder.

Olika åsikter torde icke möta därom, att en införlifning, därest den kommer till stånd, bör afse de *administrativa* och *judiciella* förhållandena och att således de ifrågavarande samhällena skulle öfverflyttas från de länsmansdistrikt och fögderier samt det län och det landstingsområde äfvensom de domsagor, dit de nu höra, och förläggas till Stockholms stad och under dess rådstufvurätt. Med mindre så sker, skulle uppenbarligen stora svårigheter möta med hänseende till den administrativa och judiciella förvaltningen.

Däremot har i senare tid framkastats den tanken, att de nuvarande kommunernas *kommunala* självständighet skulle lämnas oberörd af föreningen eller åtminstone att allenast vissa hushållsangelägenheter skulle göras till gemensamma angelägenheter för det utvidgade Stockholm.

För sin del anser kommittén införlifningstanken blifva helt och hållet förfelad, därest full kommunal självständighet skulle medgifvas de särskilda områdena. I händelse af en införlifning med denna begränsning skulle staden icke med ett

De hänseenden, i hvilka införlifningen af de särskilda samhällena bör ske.

enda steg hafva kommit närmare det mål, som man, på sätt i det föregående anförts, velat genom införlifningen vinna. Det torde nämligen vara uppenbart, att sådana angelägenheter som exempelvis polis- och hälsovård äfvensom fattigvård nödvändigtvis måste blifva en för det utvidgade Stockholm gemensam angelägenhet.

Ett bibehållande partiellt af de olika områdenas kommunala självständighet skulle väl kunna anses medföra vissa fördelar, men en sådan anordning låter sig emellertid icke genomföra af det skäl, att gällande lagar och författningar därför utgöra hinder. Då kommittén anser sig sakna fog att med den föreliggande frågan kombinera en fråga om ändring i gällande allmänna författningar, måste kommittén stanna i det slut, att den föreslagna införlifningen bör omfatta jämväl de kommunala förhållandena.

Hvad slutligen angår de *ecklesiastika* förhållandena, får kommittén anförda följande.

Folkskoleöfverstyrelsen har i sitt i ärendet afgifna yttrande uttalat den mening, att *folkskoleväsendet* bör efter införlifningen blifva en för hela den nya kommunen gemensam angelägenhet.

Det skulle dock, särskildt med hänsyn därtill att stora delar af de till införlifning ifrågasatta kommunerna ännu bibehålla karaktären af landsbygd, kunna ifrågasättas, om icke de införlifvade kommunerna borde tills vidare fortfarande hvar för sig utgöra eget skoldistrikt. En sådan anordning låter sig emellertid icke göra med den lydelse hithörande författningar nu hafva, utan förutsätter en lagändring. I gällande lag angående folkskoleväsendet i Stockholm den 15 maj 1903 är nämligen stadgadt, att folkskoleväsendet i Stockholm utgör en för hela Stockholm gemensam angelägenhet, hvilken staden såsom kommun har att vårda. I händelse vissa socknar blifva i kommunalt hänseende införlifvade med Stockholm, läser denna förändring såsom en omedelbar följd medföra, att nämnda lags giltighet samtidigt utsträcker till hela det område Stockholm därigenom komme att omfatta och att alltså folkskoleväsendet i de införlifvade socknarna i och genom införlifningen skiljes från de kyrkostämmor, hvarunder det lydt, och ställes under stadsfullmäktige. Vid sådant förhållande och då i allt fall goda skäl tala för folkskoleöfverstyrelsens åsikt, får jämväl kommittén för sin del ansluta sig till denna uppfattning.

Då enligt kommitténs förut uttalade mening de ifrågavarande kommunerna i deras helhet böra införlifvas med staden, skulle annan ändring i afseende å *pastoratsbildningen* icke såsom en följd af införlifningen blifva erforderlig än möjligen delning af Huddinge pastorat sålunda, att Brännkyrka afskildes till eget pastorat.

De hänseenden, i hvilka införlifningen af de särskilda samhällena bör ske.

De hänseen-
den, i hvilka
införlifningen
af de särskilda
sambällena
bör ske.

Skäl för en sådan pastoratsdelning torde icke saknas. Redan prästlöneregleringskommittén har i sitt den 20 december 1900 afgifna betänkande och förslag rörande den kyrkliga indelningen och organisationen (s. 147) funnit sig böra tillstyrka en sådan delning. Till stöd härför återopades församlingarnas areal och folkmängd, den senare angifven till 1,844 för Huddinge och 6,444 för Brännkyrka, hvarjämte framhölls, att den redan då betydande folkmängden i Brännkyrka befunde sig i ständig tillväxt. Sedan dess hafva förhållandena inom pastoratet utvecklats sig ytterligare därhän, att en delning af pastoratet synes önskvärd, i det att folkmängden enligt senaste officiella uppgifter ökat till resp. 2,144 och 12,499. Brännkyrka kommuns förvandlande till stadskommun kan icke annat än gifva ökad styrka åt de sålunda återopade skälen.

Emellertid synes nämnda förvandling icke ensamt för sig med nödvändighet påkalla pastoratets delning. I sig själf utgör den omständigheten, att ett pastorat är sammansatt af en stads- och en landskommun, ingen anledning till pastoratets delning. Antalet sålunda sammansatta pastorat i riket är icke obetydligt. För närvarande torde ock faktiska hinder föreligga för en delning af Huddinge pastorat. För pastoratet gäller en af kungl. maj:t genom nådig resolution den 25 april 1871 fastställd lönereglering, hvilken äger giltighet under 50 år från den 1 maj samma år, och torde det vara desto mindre förhoppning, att under löneregleringens giltighetstid, hvilken alltså utgår först den 30 april 1921, genomföra ändring i regleringen, som kyrkoherden i pastoratet erhåller större delen af sin aflöning från Brännkyrka. Kommittén anser sig därför sakna skäl att påyrka denna delningsfrågas upptagande i sammanhang med inkorporeringsfrågan och än mindre att uppställa dess lösning såsom en förutsättning för den senare frågans lösning.

Ej heller i afseende å de *löneförmåner*, som för närvarande åtnjutas af prästerskapet i de till införlifning föreslagna socknarna, torde införlifningen böra medföra behof af ändring. Prästerskapets löneförhållanden därstädes äro reglerade genom särskilda nådiga resolutioner och bref, hvilkas bestämmelser gälla, för Nacka likasom Brännkyrka till den 1 maj 1921, för Lidingö till den 1 maj 1920, för Solna till den 1 maj 1917 och för Bromma till den 1 maj 1919. Först vid upprättandet af de löneregleringar, som skola efterfölja de nu gällande, torde blifva anledning att taga hänsyn till de förändrade förhållanden, som på grund af prästerskapets privilegier eller eljest inträdt genom de ifrågavarande pastoratens förändring från lands- till stadspastorat. Skyldigheten att aflöna prästerskapet förblifver för öfrigt äfven efter införlifningen en hvarje särskild församling åliggande angelägenhet.

I detta sammanhang torde få erinras därom, att de kyrkligt-ekonomiska frågorna i allmänhet komma att äfven efter införlifningen tillhöra de särskilda församlingarnas befogenhet.

För församlingarna i Stockholm gälla i vissa afseenden *särskilda författningar och bestämmelser*. Bland dem får kommittén erinra om följande, hvilka hafva betydelse för den nu föreliggande frågan, nämligen dels kungl. förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863 med däri sedermera vidtagna förändringar, dels bestämmelsen i lagen angående tillsättning af prästerliga tjänster den 26 oktober 1883 § 3 p. 2 angående befodringsrätt till prästerlig tjänst i Stockholm och dels bestämmelserna i samma lag § 26 p. 3 och i kungl. stadgan angående prästval den 26 oktober 1883 § 7 p. 4 angående vallängd vid prästval i Stockholm. Det synes, som skulle församlingarnas införlifvande i kommunalt hänseende med Stockholms stad omedelbart medföra, att berörda bestämmelser blifva gällande jämväl för de införlifvade församlingarna, för så vidt icke undantag därifrån uttryckligen stadgas. Kommittén anser anledning att stadga dylikt undantag icke föreligga.

Det skulle kunna ifrågakomma, huruvida icke en förändring i socknarnas indelning i kommunalt, administrativt och judiciellt hänseende tillika påkallade en förändring i deras *ecklesiastika indelning*, så att de öfverflyttades från de kontrakt och stift, dit de nu höra, och lades under Stockholms stads konsistorium. Kommittén håller väl före, att en dylik förändring i den ecklesiastika indelningen är af förändringen i den kommunala indelningen påkallad, på det att stadens församlingar icke måtte lyda under olika konsistorier. Men frågan härom synes dock utan olägenhet kunna anstå för att företagas i sammanhang med frågorna om nya lönerogleringar för prästerskapet i vederbörande pastorat. Det torde ock här böra särskildt framhållas, att bibehållandet af den nuvarande stiftsindelningen icke, så vidt kommittén kunnat finna, utgör hinder för tillämpningen å de införlifvade socknarna af ofvanberörda för Stockholm gällande särskilda författningar och bestämmelser.

De uppgifter, som föreligga rörande de kostnader en inkorporering af de utaf kommittén föreslagna områdena skulle medföra för Stockholms stad, äro, såsom af föregående sammanfattning framgår, delvis mycket ofullständiga. Särskildt gäller detta alla de nybyggnader och nydaningar, som inkorporeringen omedelbart skulle hafva till följd, hvarför kommittén icke heller är i tillfälle

De hänseenden, i hvilka införlifningen af de särskilda samhällena bör ske.

Approximativ beräkning af inkorporeringens inverkan på kommunalskatten i Stockholm.

Approximativ beräkning af inkorporeeringens inverkan på kommunalskatten i Stockholm. att i detta hänseende framlägga några kostnadsberäkningar. Men äfven beträffande de årliga utgifterna hafva en del myndigheter icke ansett sig kunna med någon grad af tillförlitlighet yttra sig, likasom i detta hänseende saknas helt eller delvis uppgifter rörande vissa smärre poster, såsom expensutgifter, administrations- och pensioneringskostnader m. m., hvilka dock torde få anses härvid icke spela någon mera afsevärd roll. Då kommittén det oaktadt, för att möjliggöra en åtminstone ungefärlig föreställning om införlifningens inverkan på kommunalskatten i hufvudstaden, här nedan sökt, så långt det varit möjligt, göra en öfverslagsberäkning öfver den af införlifningen föranledda ökningen i stadens årliga utgifter och inkomster, måste denna därför blifva mycket approximativ. Kommittén håller emellertid före, att utgifterna för de här angifna ändamålen, åtminstone i fråga om de mera betydande, knappast kunna anses vara för lågt beräknade, snarare tvärtom.

Beräkningarna, som här återgifvas i runda tal, afse, liksom den förut meddelade jämförelsen mellan skattebördorna, förhållandena under år 1905. Vid angifvandet af kostnaderna för folkskoleväsendet har emellertid hänsyn tagits till de nya aflöningsvillkor, som af 1906 års riksdag beslutats.

A) Utgifter.

Skolväsendet. Efter afdrag af statsbidraget men med inräknande af värdet af naturaförmånerna uppgingo de fem församlingarnas utgifter för lärarepersonalens aflöning och pensionering år 1905 till 91,352.26 kr. Lägges härtill hvad som erfordras för den ökning af lärarekrafterna, som skulle betingas af att afdelningarna nedbringas till det inom Stockholm vanliga barnantalet, stiger summan till 125,000 kr., hvilket utgör omkring 23 kr. per barn. Öfriga utgifter för skolväsendet (kostnaderna för nybyggnader samt räntor ej inräknade) uppgingo samma år till vid pass 65,000 kr. eller 12.50 kr. per barn. Hela kostnaden skulle sålunda hafva utgjort 35.50 kr. per barn. Enligt folkskoleöfverstyrelsens beräkning uppgår samma kostnad år 1907 inom Stockholm till 90.91 kr., däraf för aflöningar och pensioner (enligt de nya bestämmelserna) 56.55 kr. och för öfriga ändamål 34.36 kr. Att kostnaden per barn inom de ifrågasvarande samhällena skola med ens ökas till de för hufvudstaden

beräknade, är, såsom äfven af folkskoleöfverstyrelsen anmärkes, ej att förvänta. Huru stor ökningen kan blifva, är dock synnerligen vanskligt att afgöra. Med hänsyn till de lägre hyresersättningarna och särskildt den omständigheten, att kompetensvillkoren för lärarepersonalen sannolikt först i en aflägsen framtid kunna tänkas blifva fullt desamma inom dessa samhällen som inom det nuvarande Stockholm, tror sig kommittén emellertid kunna anse, att en höjning af omkostnaderna för aflöningar och pensioner till ungefär det dubbla af de nuvarande, eller till 45 kr. per barn, ej kan vara för lågt beräknad. En liknande fördubbling af öfriga kostnader torde, enligt kommitténs förmenande, äfven blifva fullt tillräcklig, åtminstone för den närmaste tiden. Anslås i enlighet härmed den årliga kostnaden för folkskoleväsendet till 70 kr. per barn, hvilket sannolikt är ej obetydligt för högt beräknadt, blifver hela utgiftsposten

	375,000 kr.
<i>Fattigvården</i> , enligt förhållandena i Stockholm 1905 beräknadt till i rundt tal 88 kr. per understödstagare	135,000 >
<i>Polisväsendet</i> , enligt polisverkets beräkning	200,000 >
<i>Uppbördsväsendet</i> , enligt öfverståthållareämbetets uppgifter anslaget till	20,000 >
<i>Hälsö- och sjukvården</i> . Anslås, på grund af hälsovårdsnämndens yttrande, antalet erforderliga sjuksängar till 150 och antages vidare, att, enligt förhållandena å de större sjukvårdsanstalterna i Stockholm under åren 1901—1905, i medeltal 75 % af sängarna äro ständigt belagda, skulle antalet underhållsdagar per år uppgå till 40,000. Efter en kostnad per dag af 2:30 kr. skulle sålunda för sjukvården erfordras 92,000 kr., hvilken summa efter afdrag för betalande patienter reduceras till omkring 80,000 kr.*) Lägges så härtill ökningen i aflöningarna enligt hälsovårdsnämndens beräkningar, blifver slutsumman	105,000 >
<i>Renhållningsväsendet</i> , enligt renhållningsdirektörens beräkning	20,000 >
	Transport 855,000 kr.

Approximativ
beräkning af
inkorporeringens
inverkan på
kommunal-
skatten i
Stockholm.

*) Att denna siffra sannolikt är för hög, torde framgå däraf, att Stockholms läns landstings samtliga utgifter för sjukvården, efter afdrag af legosängsavgifter, under de tre åren 1904—1906 uppgått till i medeltal 150,000 kr. årligen.

	Transport	855,000 kr.
Approximativ beräkning af inkorporeringens inverkan på kommunal- skatten i Stockholm.	<i>Eldsläckningsväsendet</i> , enligt brandchefens beräkning	50,000 »
	<i>Rotemansinstitutionen</i> , enligt mantalsnämndens beräkning	30,000 »
	<i>Rådstufvurätten</i> , enligt magistratens beräkning minst	50,000 »
	<i>Den offentliga belysningen</i> , af gasverksstyrelsen enligt nuvarande förhållanden beräknad till	20,000 »
	<i>Allmänna vägarna</i> , enligt de särskilda nämndernas uppskattningar med tillägg af ploglagersättningar m. m.	30,000 »
	<i>Räntor och amorteringar</i> å kommunernas, municipalsamhällenas och skolornas skulder	50,000 »
		Summa

B) *Inkomster.*

<i>Personlig sjukvårdsafgift</i>	4,000 kr.	
<i>Kommunalskatt.</i> Den år 1904 påförda bevillningen inom de ifrågasvarande områdena utgjorde, med tillämpning af de för hufvudstaden gällande bevillningsfria afdragen, inemot 100,000 kr. Den i Stockholm för år 1905 utdebiterade kommunalskatten utgick med 4·10 kr per bevillningskrona, hvadan den debiterade skatten skulle hafva uppgått till omkring 400,000 kr. Beräknas, enligt Stockholmsförhållandena, att 5 % af skatten ej inflyta, återstå	380,000 »	
<i>Hundskatt</i>	15,000 »	
<i>Brännvinsmedel</i> (för Sundbyberg)	21,000 »	
<i>Öfriga inkomster</i>	20,000 »	
	Summa	440,000 kr.

Utgifterna öfverstiga sålunda inkomsterna med 645,000 kr.

Den år 1904 påförda bevillningen utgjorde:

I grannsamhällena, såsom redan anförts	100,000 kr.	
I Stockholm	2,170,000 »	
	Summa	2,270,000 kr.

Hade den för år 1905 utgående kommunalskatten höjts med 30 öre per bevillningskrona, skulle sålunda den debiterade skatten hafva ökats med	680,000 kr.
hvaraf ej influtit	35,000 »
hvadå återstoden	645,000 kr.

visar sig hafva varit tillräcklig att täcka ofvanstående brist. En ytterligare höjning af skatten med ett par öre per bevillningskrona skulle utan tvifvel hafva lämnat medel för bestridande af alla de årliga utgifter, som i det föregående ej kunnat beräknas.

Tydligt är emellertid, att, om införlifningen en gång blifver verklighet, förhållandena vid den tiden komma att ställa sig något annorlunda och sannolikt mindre betungande för hufvudstaden. Kommittén vill härvid anföra, att den år 1907 inom Stockholm och grannsamhällena påförda bevillningen uppgår till vid pass 2,940,000 kr., hvadå ökningen sedan år 1904 utgjort 670,000 kr. En kommunalskatt om 30 öre per bevillningskrona, beräknad på denna stegring, torde tillföra stads-kassan omkring 190,000 kr., hvartill vidare kommer den ordinarie skatten på bevillningssummans ökning inom socknarna, hvilken torde utgöra minst 100,000 kr., så att hela tillskottet belöper sig till omkring 300,000 kr. Äfven om nu gifvetvis utgifterna för exempelvis skolväsendet, fattigvården och sjukvården måste antagas uppvisa ökning från 1905 till 1908, synes man emellertid kunna anse för visst, att den från de ifrågavarande kommunerna inflytande kommunalskatten, tillökt med en så att säga extra kommunalskatt för år 1908 af 30 öre per bevillningskrona inom det förstorade Stockholm, skulle ej blott vara tillräcklig för bestridande af utgifterna för hela kommunalförvaltningen inom de nya stadsdelarna utan äfven till stor del täcka omkostnaderna för ränta och amorteringar å de lån, som staden icke läser kunna undgå att för inkorporeringen upptaga.

Afgörandet af frågor om införlifning af kommun eller del därå med annan kommun sker hos kungl. maj:t i statsrådet. Innan fråga af berörda beskaffenhet företages till afgörande, höras samtliga de af frågan intresserade kommunerna, i den mån de icke redan före framställningens inkommande till kungl. maj:t yttrat sig däri. Därest väghållningsdistrikts, tingshusbyggnadsskyldiges, landstings och andra därmed jämförliga menigheters rätt beröres af införlifningen, höras äfven

97

Approximativ beräkning af inkorporeringens inverkan på kommunalskatten i Stockholm.

Tillvägagåendet vid inkorporering.

Tillvägagåen-
det vid in-
korporering.

dessa. I öfrigt pläga yttranden inhämtas af åtskilliga myndigheter, hvilkas ämbetsförvaltning beröres af införlifningen, särskildt konungens vederbörande befallningshafvande, domkapitlet (i händelse införlifningen afser jämväl de ecklesiastika förhållandena) och kammarkollegium äfvensom vederbörande hofrätt (för så vidt fråga äfven är om införlifning i judiciellt afseende).

För bifall till gjord framställning om inkorporering fordras, efter hvad inhämtas af beslut i precedensfall, icke med nödvändighet medgifvande från den kommuns sida, som är ifrågasatt att helt eller delvis med annan införlifvas, om det ock torde få antagas vara förenadt med större svårighet att vinna sådant bifall, i händelse medgifvande saknas.

I regeln synes stort afseende fästas vid de villkor, som kunna för medgifvandet uppställas af de kommuner eller andra menigheter, som i något hänseende anse sig blifva lidande genom införlifningen.

Då fråga är om införlifning med kommun af allenast en del af annan kommun, plägar sålunda i allmänhet stadgas, bland annat, skyldighet för den kommun, med hvilken införlifningen sker, att under ett visst antal år — vanligen tio eller tjugu — till den kommun, som genom införlifningen förlorar en del af sitt område, utgifva ersättning för den minskning i kommunalutskylder, som genom införlifningen tillskyndas denna kommun, en ersättning, som ofta bestämmes till medeltalet mellan vissa års — exempelvis de fem sista årens — kommunalutskylder. Dessutom plägar, om ändringen berör två eller flera pastorat, föreskrifvas, att därigenom icke sker rubbning i den rätt, som tillkommer det dåvarande prästerskapet i det pastorat, hvars område blir genom inkorporeringen minskadt.

När åter, såsom i det nu föreliggande fallet är fråga, med stadskommun inkorporeras landskommun i dess helhet, plägar, af lätt insedda skäl, någon ersättningskyldighet af nyssnämnda beskaffenhet ej åläggas den nya kommunen, utan har denna, i de fall som för kommittén äro kända, inträdt i rätten till de förra kommunernas samtliga tillgångar och öfvertagit ansvaret för de förra kommunernas samtliga skulder. Däremot har i dylika fall införlifningen ansetts böra för den nya kommunen medföra ersättningsplikt i vissa andra afseenden, nämligen när den införlifvade kommunen lösslitits ur vissa gemensamheter, hvilka därigenom lida minskning i bidragsskyldiga skatteobjekt eller föranledas till någon af förändringen påkallad extra kostnad. Sålunda har i särskilda fall stadgats skyldighet för stad, med hvilken landskommun införlifvats, att öfvertaga betalningsansvaret för landskommunens andel i län, som upptagits för uppförande af tingshus, och att godtgöra vederbörande väghållningsdistrikt kostnaden för de till följd af landskommunens

skiljande från distriktet erforderliga nya vägdelningar. — De villkor om ersättnings-skyldighet, som i dylika hänseenden kunna vara bestämda, äro naturligtvis beroende på de föreliggande förhållandena i hvarje särskildt fall, och kommittén har ansett sig icke nu hafva anledning att i vidare mån än som skett antyda dessa villkor.

Tillvägagåen-
det vid in-
corporering.

Bland öfriga villkor, som uppställts för landskommuns införlifvande med stad och som beröra de ekonomiska förhållandena, torde få erinras om bestämmelse om lika rätt i afseende å befintliga stiftelser o. d.

Beträffande vägväsendet plägar numera stadgas, att den nya stadskommunen skall i sin helhet ombesörja och bekosta allt underhåll af allmänna vägar inom hela stadsområdet, hvarjämte meddelas föreskrift, huru förfaras skall, då hemman inom den införlifvade kommunen haft vägunderhåll inom annan kommun.

Vidare torde få anmärkas, att såsom villkor för införlifningen stundom plägar föreskrivas skyldighet för den nya kommunen att ansvara för vissa andra kostnader, som blifva en omedelbar följd af införlifningen, såsom ersättning till vederbörande domhafvande för meddelande af de utdrag af inteckningsprotokoll samt lagfarts- och inteckningsböcker, som med anledning af införlifningen erfordras för rådstufvurättens räkning.

I särskildt fall har väl förekommit, att den förstörade stadskommunen med anledning af införlifningen ålagts att till civil tjänstinnehafvare (häradsskrifvare) under viss tid gälda viss årlig ersättning för den minskning i hans löneförmåner, som af införlifningen blefve en följd. Att sådan ersättningsskyldighet blifvit i det åsyftade fallet ålagd, torde dock hafva varit beroende därpå, att vederbörande stad funnit sig hafva anledning att icke motsätta sig det i sådant afseende framställda anspråk. Något berättigadt anspråk på sådan ersättning torde nämligen i allmänhet icke kunna uppvisas*), i det att såsom villkor för åtnjutande af de med ordinarie befattning vid landsstaten förenade aföningsförmåner finnes, beträffande bland andra kronofogdar och länsmän genom kungl. kungörelsen den 31 maj 1878 och i afseende å häradsskrifvare genom kungl. kungörelsen den 28 maj 1880, stadgadt bland annat, att innehafvare af befattning vid landsstaten skall vara underkastad den reglering af tjänstgöringsområde, som kan vara föreskrifven. Den nu arbetande löneregleringskommittén har i afgifvet betänkande rörande ny lönereglering för landsstaten föreslagit ett lika lydande villkor.

*) I viss mån olika torde det ställa sig, då, såsom här blefve fallet, ett helt tjänstgöringsområde (Svartlösa härads norra länsmansdistrikt) indrages. Här läser särskild anledning föreligga för Stockholms stad att hålla innehafvaren på ett eller annat sätt skadeslös.

Tillvägagåen-
det vid in-
korporering.

Beträffande nu den procedur, som, för den händelse stadsfullmäktige skulle för sin del anse åtgärder böra vidtagas för de ofvan omförmälda grannkommunernas införlifning med Stockholms stad, är att iakttaga för erhållande af kungl. maj:ts beslut i frågan, synes endera af två vägar kunna ifrågakomma.

Stadsfullmäktige kunna nämligen antingen omedelbart ingå till kungl. maj:t med underdånig framställning därom, att omförmälda kommuner eller den eller de bland dem, som stadsfullmäktige anse därvid böra sättas ifråga, måtte på villkor, som därvid böra närmare angifvas, införlifvas med Stockholms stad, eller ock vända sig till vederbörande kommuner och de öfriga frågan angår, såsom municipalsamhällen, väghållningsdistrikt m. fl., med inbjudan att med staden ingå i underhandlingar beträffande de villkor, hvarunder en införlifning må kunna äga rum, samt efter dessa underhandlingars afslutande hos kungl. maj:t göra framställning i frågan.

Det synes kommittén, som skulle den senare utvägen säkrare och snabbare föra till målet.

Bland de omständigheter, hvilka komma att blifva af afgörande betydelse för kungl. maj:t vid fattande af dess beslut i frågan, är, såsom förut antydts, den ställning, som de till införlifning föreslagna kommunerna själfva intaga till förslaget, en af de mest framträdande. Likasom det i sig själf måste vara af synnerlig vikt, att denna kommunernas ställning måtte framgå genom underhandlingar med staden, därvid bästa tillfälle gifves att på öfverenskommelsens väg uppnå det bästa resultat, är det tydligen angeläget, att stadsfullmäktige vid aflåtandet af sin underdåniga ansökning i frågan äger kännedom om denna kommunernas ställning, hvarigenom ansökningen må kunna i möjligaste mån därefter lämpas. Däremot torde det vara uppenbart, att frågan kan blifva i väsentlig mån invecklad och dess lyckliga lösning försvårad, därest vederbörande kommuner, först efter det stadsfullmäktige i sin framställning preciserat sitt förslag, få tillfälle att i frågan yttra sig och därvid framställa sina önskuingar och villkor.

Därtill kommer, att, i händelse den af kommittén förordade utvägen anlitas, större utsikt vinnes för att förhandlingarna kunna föras samtidigt med samtliga ifrågavarande kommuner m. fl. äfvensom bedrifvas med all den skyndsamhet förhållandena kräfva.

För att å stadens vägnar föra omförmälda underhandlingar torde lämpligen böra af staden utses särskilda kommitterade, beträffande hvilkas sammansättning det ej torde tillkomma kommittén att yttra sig.

Hvad åter angår de frågor, hvilka enligt kommitténs mening böra blifva föremål för förhandlingarna, torde desamma till sina hufvuddrag framgå af hvad ofvan anförts angående omfattningen af den ifrågasatta införlifningen m. m. Det

torde dock vara lämpligt att här göra en sammanfattning af de hufvudsakliga bestämmelser, som i kommitténs tanke böra gälla för införlifningen. Att framlägga ett mera fullständigt förslag till de villkor, under hvilka införlifningen kunde böra ske, torde icke innefattas i det åt kommittén gifna uppdrag. Det torde för öfrigt ej vara möjligt att nu åstadkomma ett sådant förslag. Hinder härför ligger redan däri, att förhållandena i de till införlifning föreslagna kommunerna otvifvelaktigt komma att hafva i väsentlig mån ändrat sig vid den tid, då förhandlingarna kunna tänkas komma till stånd. Vidare torde möjligen från kommuners eller andra menigheters sida vara att förvänta anspråk, som i någon mån kunna lägga om grunderna för en underhandling.

Under hänvisning till hvad i det föregående anförts, får kommittén uttala den mening, att ett införlifvande af grannkommunerna med Stockholms stad bör äga rum på hufvudsakligen följande grunder, nämligen:

att grannkommunerna i kommunalt, administrativt och judiciellt hänseende förenas med Stockholms stad;

att i afseende å de ecklesiastiska förhållandena ej sker annan ändring än den, som blifver en följd däraf att folkskoleväsendet i Stockholm utgör en för hela staden gemensam angelägenhet;

att alla stadens samt kommunernas och municipalsamhällenas tillhörigheter af fast och lös egendom samt inkomster, hvilka icke äro afsedda för kyrkliga ändamål, skola tillfalla den gemensamma kommunen äfvensom folkskolehus och andra anstalter för folkundervisningen det gemensamma skoldistriktet;

att staden i sin helhet öfvertager ansvarsskyldigheten för de borgerliga kommunernas samt municipalsamhällenas samtliga skulder och förbindelser äfvensom de särskilda skoldistriktens skulder och förbindelser för folkskoleväsendet, allt efter afdrag af den kapital- och räntebetaling, som därå bör verkställas före den dag, då införlifningen äger rum;

att de införlifvade områdenas invånare skola vara lika med stadens invånare berättigade att tillgodonjuta de förmåner, som allmänna stiftelser åt stadens invånare eller vissa klasser af dem bestämma, och att stadens invånare skola hafva lika rätt i afseende å de allmänna stiftelser, hvilka tillhöra de införlifvade områdena;

att staden i sin helhet skall ombesörja och bekosta fattig- och sjukvård, brandväsende, polisbevakning samt alla andra kommunala anstalter och angelägenheter inom stadens hela område;

att staden i sin helhet skall från tiden för socknarnas införlifning med staden

Hufvud-
grunderna för
inkorpo-
reringen.

ombesörja och bekosta allt underhåll af allmänna vägar inom såväl socknarnas som stadens förutvarande område;

att alla kommunala utgifter, inberäknadt kostnaden för allmänna vägenderhållet, skola af stadens och de införlifvade kommunernas invånare gemensamt och efter en och samma grund utgöras; skolande de införlifvade områdenas invånare i stadens angelägenheter åtnjuta enahanda rösträtt som stadens invånare;

att den förändrade indelningen af Bromma socken ej medför rubbning i den vederbörande fastigheter inom nämnda socken nu tillkommande rätt till häradsallmänning; samt

att afveckling sker mellan å ena sidan de till införlifning ifrågasatta socknarna och å den andra de gemensamheter, dit de nu höra (väghållningsdistrikt, tingshusbyggnadsskyldige, landsting), hvilken afveckling bör ske på grundvalen af att staden afstår från alla anspråk på de å socknarna belöpande andelar i gemensamheternas fasta och lösa egendom, dock att staden bör förbehålla sig rätt till skälig andel i de kassor, som för något för gemensamheten samfällt behof kunna vara samlade, äfvensom öfvertaga andel i betalningsansvaret för gemensamheternas gäld, i den mån sådant i betraktande af hvad staden å sin sida afstår må finnas billigt.

Kommitténs
hemställan.

Med hänsyn till hvad sålunda anförts, får kommittén tillstyrka, att stadsfullmäktige för sin del måtte *dels* besluta, att Nacka, Brännkyrka, Lidingö, Solna och Bromma socknar med Sundbybergs köping skola i ofvannämnda hänseenden införlifvas med Stockholms stad, *dels* och för vinnande af berörda ändamål inbjuda ifrågavarande kommuner — eller den eller de bland dem, som stadsfullmäktige anse böra till införlifning ifrågakomma — samt öfriga menigheter, som af frågan beröras, att hvar så vidt honom angår genom utsedde ombud med för staden valda kommitterade underhandla i frågan om kommunernas införlifning med Stockholms stad, äfvensom, efter det omförmälda underhandlingar afslutats och, där så finnes nödigt, kommunerna och menigheterna själfva eller deras representanter blifvit hörda, till kungl. maj:t ingå med den underdåniga framställning i ämnet, hvartill stadsfullmäktige med hänsyn till underhandlingarnas resultat finna sig föranlättna.

Stockholm den 30 december 1907.

A. E. DAHLBERG.

IVAR ANDERSSON.

K. A. EKLUND.

MATTHS FALK.

E. LILJEWALCH.

CASTEN VON OTTER.

K. A. WALLENBERG.

Tab. I. A. Folktal i Näsby socken åren 1800-1905

År	Föds	In- flyttade	Ut- flyttade	Öf- flyttade	Närings- överskott	Relig. överskott	Folk- överskott	Folktal vid årens slut
1800	85	270	50	315	00	191	611	2090
1807	80	275	42	333	53	177	611	2125
1809	111	294	50	355	45	201	556	2180
1810	58	265	47	288	47	201	479	2227
1802	100	267	55	312	50	210	522	2280
1804	109	245	51	294	71	227	521	2337
1807	120	260	41	319	78	284	593	2400
1808	150	290	50	340	78	300	640	2460
1809	140	280	50	330	70	300	630	2520

TABELLER.

Tab. I. B. Folktal i Brännkyrka socken åren 1800-1905

År	Föds	In- flyttade	Ut- flyttade	Öf- flyttade	Närings- överskott	Relig. överskott	Folk- överskott	Folktal vid årens slut
1800	170	1002	17	839	86	540	295	6245
1807	180	1115	301	994	85	592	347	6711
1809	170	1085	120	915	47	475	345	7050
1810	204	1050	105	945	51	500	319	7360
1802	257	1070	120	1007	103	510	351	8000
1804	270	1045	110	1005	100	470	360	8360
1807	277	1000	112	1000	100	500	367	8724
1808	310	1000	110	1000	100	500	370	9094
1809	317	1000	100	1000	100	500	371	9460
1810	344	1000	100	1000	100	500	394	9834

... ..

... ..

... ..

... ..

TABELLER

... ..

... ..

Stockholm den 30 December 1907.

A. K. DAHLBERG.

IVAR ANDERSSON.

MATTHS FALK.

CARSTEN VON OTTER.

K. A. EKLUND.

E. LINJEVÄR.

K. A. WÄLLENBERG.

Tab. 1 A. Folkökningen i **Nacka** socken åren 1896—1905.

År.	Födde.	In-flyttade.	Döde.	Ut-flyttade.	Nativitets-öfverskott.	Inflytt-nings-öfverskott.	Folk-ökning.	Folkmängd vid årets slut.
1896.....	86	776	86	315	50	461	511	2,912
1897.....	83	675	49	492	34	183	217	3,129
1898.....	111	834	48	503	63	331	394	3,523
1899.....	93	923	47	591	46	332	378	3,901
1900.....	138	907	55	628	83	279	362	4,263
1901.....	129	743	52	656	77	87	164	4,427
1902.....	129	962	61	678	68	284	352	4,779
1903.....	160	982	77	767	83	215	298	5,077
1904.....	137	1,098	59	746	78	352	430	5,507
1905.....	145	1,227	55	985	90	292	382	5,889

Tab. 1 B. Folkökningen i **Brännkyrka** socken åren 1896—1905.

År.	Födde.	In-flyttade.	Döde.	Ut-flyttade.	Nativitets-öfverskott.	Inflytt-nings-öfverskott.	Folk-ökning.	Folkmängd vid årets slut.
1896.....	210	1,052	111	806	99	246	345	6,444
1897.....	186	1,115	101	833	85	282	367	6,811
1898.....	186	1,335	139	864	47	471	518	7,329
1899.....	204	1,559	153	991	51	568	619	7,948
1900.....	257	1,620	152	1,271	105	349	454	8,402
1901.....	279	1,549	170	1,073	109	476	585	8,987
1902.....	277	2,202	117	1,305	160	897	1,057	10,044
1903.....	315	1,985	176	1,454	139	531	670	10,714
1904.....	317	1,952	148	1,650	169	302	471	11,185
1905.....	342	1,993	195	1,744	147	249	396	11,581

Tab. 1 C. Folkökningen i **Lidingö** socken åren 1896—1905.

År.	Födde.	In-flyttade.	Döde.	Ut-flyttade.	Nativitets-öferskott.	Inflytt-nings-öferskott.	Folk-ökning.	Folkmängd vid årets slut.
1896.....	135	216	16	233	19	— 17	2	1,161
1897.....	136	242	25	217	11	25	36	1,197
1898.....	145	210	13	198	32	12	44	1,241
1899.....	135	290	26	230	9	60	69	1,310
1900.....	142	226	22	237	20	— 11	9	1,319
1901.....	128	288	19	228	9	60	69	1,388
1902.....	130	229	14	193	16	36	52	1,440
1903.....	141	299	20	246	21	53	74	1,514
1904.....	137	252	19	250	18	2	20	1,534
1905.....	135	280	21	230	14	50	64	1,598

Tab. 1 D. Folkökningen i **Solna** socken åren 1896—1905.

År.	Födde.	In-flyttade.	Döde.	Ut-flyttade.	Nativitets-öferskott.	Inflytt-nings-öferskott.	Folk-ökning.	Folkmängd vid årets slut.
1896.....	80	940	56	710	24	230	254	3,274
1897.....	94	980	44	622	50	358	408	3,682
1898.....	102	1,299	73	668	29	631	660	4,342
1899.....	164	2,299	103	729	61	1,570	1,631	5,973
1900.....	230	2,753	109	1,193	121	1,560	1,681	7,654
1901.....	286	2,057	135	1,624	151	433	584	8,238
1902.....	275	2,118	143	1,570	132	548	680	8,918
1903.....	315	2,419	160	1,671	155	748	903	9,821
1904.....	347	2,341	158	1,925	189	416	605	10,426
1905.....	379	2,088	176	1,865	203	223	426	10,852

Tab. 1 E. Folkökningen i Bromma socken åren 1896—1905.

År.	Födde.	In-flyttade.	Döde.	Ut-flyttade.	Nativitets-öfverskott.	Inflytt-nings-öfverskott.	Folk-ökning.	Folkmängd vid årets slut.	Däraf i:	
									Bromma kommun.	Sundby-bergs köping.
1896.....	92	658	41	562	51	96	147	3,015	1,311	1,704
1897.....	95	672	66	650	29	22	51	3,066	1,329	1,737
1898.....	96	817	60	570	36	247	283	3,349	1,496	1,853
1899.....	111	1,018	57	805	54	213	267	3,616	1,687	1,929
1900.....	123	1,070	41	826	82	244	326	3,942	1,834	2,108
1901.....	143	1,176	58	923	85	253	338	4,280	1,908	2,372
1902.....	138	1,325	61	913	77	412	489	4,769	2,110	2,659
1903.....	145	1,620	68	1,216	77	404	481	5,250	2,219	3,031
1904.....	164	1,406	64	1,033	100	373	473	5,723	2,442	3,281
1905.....	181	1,549	65	1,211	116	338	454	6,177	2,649	3,528

Tab. 2 A. Fyrktal och utdebiteringar (utom till prästerskapets aflöning) inom Nacka socken för åren 1896—1905.

År.	Påfördt fyrktal.					Utdebitering per fyrk (öre).				Personliga afgifter till skolan.	Hundskatt. Kronor per hund.
	Å i mantal satt jord.	Å jordbruksfastighet utan mantal.	Å annan fastighet.	Å öfriga beskattningsföremål.	Summa.	För kyrkan.		För skolan.	För kommunen.		
						Å fastighet.	Å öfriga beskattningsföremål.				
1896.....	5,337	2,223	24,841	44,617	77,018	10.9	6.1	16.8	8	—	5
1897.....	5,358	1,731	30,812	42,092	79,993	14	5	19	11	—	5
1898.....	5,478	1,611	36,554	63,082	106,725	9	4	10	10	—	5
1899.....	6,294	1,829	44,906	78,550	131,579	9	4	10	15	—	5
1900.....	6,354	1,829	48,636	108,376	165,195	6	3	16	18	—	5
1901.....	6,354	1,829	54,413	122,900	185,496	6	3	10	13	—	5
1902.....	6,354	1,760	57,348	132,092	197,554	7	5	10	15	—	5
1903.....	6,354	1,760	59,006	128,471	195,591	8	5	12	17	—	5
1904.....	6,426	1,986	69,697	173,653	251,762	9	5	11	13	—	5
1905.....	6,426	1,986	74,421	210,235	293,068	9	5	12	12	—	5

Tab. 2 B. Fyrktal och utdebiteringar (utom till prästerskapets aflöning) inom Brännkyrka socken för åren 1896—1905.

År.	Påfördt fyrktal.					Utdebitering per fyrk (öre).					Personliga afgifter till skolan (öre).		Hundskatt. Kronor per hund.
	Å i mantal satt jord.	Å jordbruksfastighet utan mantal.	Å annan fastighet.	Å öfriga beskattningsföremål.	Summa.	För kyrkan.		För skolan.	För kommunen.		För man.	För kvinna.	
						Å fastighet.	Å öfriga beskattningsföremål.		Å fastighet.	Å öfriga beskattningsföremål.			
1896...	11,772	4,022	20,266	97,371	133,431	5.9	1.7	11	20	20	50	25	5
1897...	11,736	3,950	23,059	102,650	141,395	5.2	3.3	10	19.3	19.3	50	25	5
1898...	11,676	4,010	24,142	118,333	158,161	4	1	12	15	14.25	50	25	5
1899...	11,544	4,311	28,739	119,628	164,222	6	4	12	14	14	—	—	5
1900...	11,544	4,311	30,533	126,149	172,537	4	2.5	14	16	15.5	—	—	5
1901...	11,388	4,467	34,446	152,360	202,661	5	4	14	15	15	—	—	5
1902...	11,094	4,761	38,264	151,739	205,858	5	3.5	17	21	21	—	—	5
1903...	11,298	4,557	41,737	159,647	217,239	4	3	19	25	24.5	—	—	5
1904...	11,804	5,049	49,370	176,470	242,693	4	3	20	26	26	—	—	5
1905...	11,804	5,049	53,109	214,876	284,838	4	3	20	26	26	—	—	5

Tab. 2 C. Fyrktal och utdebiteringar (utom till prästerskapets aflöning) inom Lidingö socken för åren 1896—1905.

År.	Påfördt fyrktal.					Utdebitering per fyrk (öre).			Personliga afgifter till skolan (öre).		Hundskatt. Kronor per hund.
	Å i mantal satt jord.	Å jordbruksfastighet utan mantal.	Å annan fastighet.	Å öfriga beskattningsföremål.	Summa.	För kyrkan.	För skolan.	För kommunen.	För man.	För kvinna.	
1896	6,002	525	10,344	9,254	26,125	2	11	21	50	25	4
1897	6,410	628	10,964	9,286	27,288	2	8	25	50	25	4
1898	6,410	684	11,017	11,345	29,456	1	10	24	50	25	4
1899	6,440	685	11,243	11,247	29,615	1	16	30	50	25	4
1900	6,441	1,010	11,772	12,225	31,448	1	14	30	50	25	4
1901	6,441	1,405	12,683	14,851	35,380	1	18	28	50	25	4
1902	6,441	1,432	13,263	16,824	37,960	2	20	28	50	25	4
1903	6,441	930	14,579	16,385	38,335	2	16	27	50	25	6
1904	6,386	734	15,989	18,361	41,470	2	16	27	50	25	6
1905	6,386	764	16,576	22,106	45,832	2	16	22	50	25	6

Tab. 2 D. Fyrktal och utdebiteringar (utom till prästerskapets aflöning) inom Solna socken för åren 1896—1905.

År.	Påfördt fyrktal.					Utdebitering per fyrk (öre).					Personliga afgifter till skolan (öre).		Hundskatt.
	Å i mantal satt jord.	Å jordbruksfastighet utan mantal.	Å annan fastighet.	Å öfriga beskattningsföremål.	Summa.	För kyrkan.			För skolan.	För kommunen.	För man.	För kvinna.	Kronor per hund.
						Å jordbruksfastighet.	Å annan fastighet.	Å öfriga beskattningsföremål.					
1896...	7,159	1,402	14,961	38,540	62,062	2	2	1	8	19	50	25	8
1897...	7,288	975	15,457	40,080	63,800	2	1	1	11	23	50	25	8
1898...	7,258	1,007	16,240	54,395	78,900	2	1	1	16	23	50	25	8
1899...	7,258	980	19,358	62,623	90,219	2	2	2	16	23	50	25	8
1900...	7,258	983	21,939	90,446	120,626	—	—	—	25	15	50	25	8
1901...	7,132	1,109	25,739	98,639	132,619	—	—	—	35	20	50	25	8
1902...	7,167	1,071	29,827	117,037	155,102	2	2	2	20	28	50	25	8
1903...	7,089	1,110	31,881	107,035	147,115	2	2	2	20	28	50	25	8
1904...	7,595	551	35,429	143,915	187,490	2	2	2	22	26	50	25	8
1905...	7,126	937	37,944	188,391	234,398	2	2	2	20	20	50	25	8

Tab. 2 E. Fyrktal och utdebiteringar (utom till prästerskapets aflöning) inom Bromma socken åren 1896—1905.

År.	Påfördt fyrktal.					Utdebitering per fyrk (öre).				Personliga afgifter till skolan (öre).		Hundskatt.	
	Å i mantal satt jord.	Å jordbruksfastighet utan mantal.	Å annan fastighet.	Å öfriga beskattningsföremål.	Summa.	För kyrkan.			För skolan.	För kommunen.	För man.	För kvinna.	Kronor per hund.
						Å fastighet.	Å öfriga beskattningsföremål.	Å öfriga beskattningsföremål.					
1896.....	5,552	498	6,168	11,137	23,355	—	—	—	20	25	50	25	5
1897.....	5,553	593	6,670	12,484	25,300	—	—	—	20	22	50	25	5
1898.....	5,553	592	6,851	13,893	26,889	4	1	—	17	22	50	25	5
1899.....	5,630	351	9,418	16,519	31,918	2	0.5	—	23	20	50	25	5
1900.....	5,629	375	11,119	20,050	37,173	6	2	—	30	30	50	25	5
1901.....	5,629	375	11,868	27,157	45,029	2	1	—	30	25	—	—	5
1902.....	5,629	375	12,378	23,056	41,438	3	1.5	—	27	22	—	—	5
1903.....	5,629	375	12,855	24,143	43,002	5	3.5	—	25	24	—	—	5
1904.....	7,434	711	15,295	29,947	53,387	5.5	3.5	—	22.5	18	—	—	5
1905.....	7,474	621	17,239	37,719	63,053	3	2	—	24	15	—	—	5

Ann. Förestående uppgifter om fyrktal och utdebiteringar för kommunen afse endast Bromma kommun. För Sundbybergs köping, hvilken tillsammans med Bromma kommun bildar Bromma församling, redogöres i tab. 4 F.

Tab. 3 A. Öfversikt af Nacka kommuns finanser åren 1896—1905.

År.	Inkomster. Kronor.	Utgifter. Kronor.	Under året upptagna lån och förskott. Kronor.	Betalning å lån och å förskott. Kronor.	Tillgångar vid årets slut. Kronor.	Däraf fastig- heter och inventarier. Kronor.	Skulder vid årets slut. Kronor.	Däraf amorterings- lån. Kronor.
1896	8,480.46	10,448.00	454.42	—	—	—	454.42	—
1897	9,704.62	11,048.64	36,798.44	454.42	35,000.00	—	36,798.44	35,000.00
1898	13,459.71	25,223.07	6,132.91	1,798.44	35,024.15	7,453.04	41,132.91	35,000.00
1899	21,040.58	35,357.43	23,596.52	6,518.95	51,548.11	23,139.43	58,210.48	34,613.96
1900	30,397.63	21,238.05	18,975.18	23,997.23	58,733.15	25,687.68	53,188.43	34,213.25
1901	24,325.24	24,925.09	16,475.18	19,391.12	55,288.61	25,758.93	50,272.49	33,797.31
1902	28,512.05	24,239.52	11,475.18	16,906.32	54,129.40	25,758.93	44,840.75	33,365.67
1903	31,555.05	23,618.46	3,975.18	11,923.33	54,117.84	25,758.93	36,892.60	32,917.42
1904	31,688.52	35,724.28	8,404.71	4,440.36	54,046.43	25,758.93	40,856.95	32,452.24
1905	34,197.52	36,637.30	11,327.34	8,887.56	54,046.43	25,758.93	43,296.73	31,969.39

Tab. 3 B. Öfversikt af Brännkyrka kommuns finanser åren 1896—1905.

År.	Inkomster. Kronor.	Utgifter. Kronor.	Under året upptagna lån och förskott. Kronor.	Betalning å lån och å förskott. Kronor.	Tillgångar vid årets slut. Kronor.	Däraf fastig- heter och inventarier. Kronor.	Skulder vid årets slut. Kronor.	Däraf amorterings- lån. Kronor.
1896	45,618.35	26,470.30	1,188.44	1,948.21	31,817.91	10,000.00	3,700.57	—
1897	33,966.92	26,470.20	—	1,188.44	36,392.79	10,000.00	2,512.13	—
1898	28,428.09	31,515.25	—	—	36,412.66	12,136.33	2,512.13	—
1899	28,208.96	30,516.66	—	—	36,817.07	13,727.95	2,512.13	—
1900	50,684.99	37,686.81	211.89	—	49,355.37	30,253.75	2,724.02	—
1901	33,026.88	38,834.10	863.49	—	39,473.29	30,453.35	3,587.51	—
1902	36,509.02	47,812.97	9,261.59	101.50	38,448.94	30,749.15	12,747.60	—
1903	57,818.27	46,560.79	5,367.93	7,600.00	47,702.69	31,194.10	10,515.53	—
1904	61,583.41	46,583.57	6,437.16	—	70,884.93	31,076.40	16,952.69	—
1905	71,280.90	50,474.12	—	13,552.69	79,479.82	32,417.20	3,400.00	—

Tab. 3 C. Öfversikt af Lidingö kommuns finanser åren 1896—1905.

År.	Inkomster. Kronor.	Utgifter. Kronor.	Under året upptagna lån och förskott. Kronor.	Betalning å lån och å förskott. Kronor.	Tillgångar vid årets slut. Kronor.	Däraf fastig heter och inventarier. Kronor.	Skulder vid årets slut. Kronor.	Däraf amorterings- lån. Kronor.
1896	7,674.97	7,620.92	—	—	29,084.43	23,800	—	—
1897	7,801.72	10,297.38	511.23	—	26,950.00	23,800	511.23	—
1898	8,215.58	7,907.21	352.86	511.23	26,950.00	23,800	352.86	—
1899	9,748.84	8,872.31	1,191.60	544.46	27,132.07	23,800	1,000.00	—
1900	10,276.03	9,956.20	—	1,000.00	27,289.40	23,800	—	—
1901	11,383.02	10,158.05	—	—	27,924.97	23,800	—	—
1902	11,695.59	10,190.41	—	—	29,180.50	23,800	—	—
1903	11,539.07	10,920.71	—	—	29,648.51	23,800	—	—
1904	12,312.33	11,503.26	—	—	30,307.58	23,800	—	—
1905	11,276.82	13,625.50	—	—	27,958.90	23,800	—	—

Tab. 3 D. Öfversikt af Solna kommuns finanser åren 1896—1905.

År.	Inkomster. Kronor.	Utgifter. Kronor.	Under året upptagna lån och förskott. Kronor.	Betalning å lån och å förskott. Kronor.	Tillgångar vid årets slut. Kronor.	Däraf fastig heter och inventarier. Kronor.	Skulder vid årets slut. Kronor.	Däraf amorterings- lån. Kronor.
1896	13,849.32	16,255.98	3,468.63	981.32	16,623.78	7,000.00	3,468.63	—
1897	16,335.99	14,518.65	1,745.90	3,468.63	16,718.39	7,000.00	1,745.90	—
1898	21,350.33	16,219.31	—	1,745.90	20,103.51	7,000.00	—	—
1899	20,543.75	18,718.32	—	—	20,590.75	7,000.00	—	—
1900	22,239.92	26,586.09	1,129.33	—	18,426.09	7,000.00	1,129.33	—
1901	29,380.71	32,203.03	5,472.90	1,129.33	18,947.34	7,000.00	5,472.90	—
1902	45,337.99	37,293.99	—	5,472.90	21,518.44	7,000.00	—	—
1903	50,014.25	43,002.44	697.31	—	29,227.56	7,000.00	697.31	—
1904	52,039.04	55,500.20	2,873.73	697.31	41,662.54	20,719.72	2,873.73	—
1905	53,999.28	127,852.49	91,308.35	2,873.73	123,663.80	88,139.57	91,308.35	80,000

Tab. 3 E. Öfversikt af Bromma kommuns finanser åren 1896—1905.

År.	Inkomster. Kronor.	Utgifter. Kronor.	Under året upptagna lån och förskott. Kronor.	Betalning å lån och å förskott. Kronor.	Tillgångar vid årets slut. Kronor.	Däraf fastig- heter och inventarier. Kronor.	Skulder vid årets slut. Kronor.	Däraf amorterings- lån. Kronor.
1896	6,207.15	5,528.20	—	1,000.00	13,948.99	12,000.00	6,000.00	6,000
1897	6,525.19	6,036.21	—	1,000.00	13,437.97	12,029.75	5,000.00	5,000
1898	6,719.78	5,931.71	—	1,000.00	13,070.78	12,029.75	4,000.00	4,000
1899	7,423.57	8,549.20	2,074.35	1,000.00	13,260.00	12,342.98	5,074.35	3,000
1900	12,412.51	6,986.39	—	3,074.35	15,498.00	12,350.83	2,000.00	2,000
1901	12,680.54	9,106.70	—	1,000.00	17,936.75	12,375.83	1,000.00	1,000
1902	10,745.09	9,710.54	—	1,000.00	17,271.59	12,418.58	—	—
1903	11,885.45	9,989.53	—	—	18,288.95	12,753.79	—	—
1904	11,093.35	9,734.85	—	—	18,554.97	12,647.83	—	—
1905	12,498.71	11,139.43	—	—	17,717.28	12,695.45	—	—

Tab. 3 F. Öfversikt af Sundbybergs köpings finanser åren 1896—1905.

År.	Inkomster. Kronor.	Utgifter. Kronor.	Under året upptagna lån och förskott. Kronor.	Betalning å lån och å förskott. Kronor.	Tillgångar vid årets slut. Kronor.	Däraf fastig- heter och inventarier. Kronor.	Skulder vid årets slut. Kronor.	Däraf amorterings- lån. Kronor.
1896	10,666.73	11,743.96	1,843.72	895.44	6,776.63	4,304.91	7,278.90	5,250.00
1897	15,173.26	18,283.26	7,070.02	2,343.72	13,905.12	9,999.17	12,005.20	10,750.00
1898	22,771.89	17,935.32	8,662.05	2,051.60	16,299.38	9,500.00	18,615.65	9,750.00
1899	18,321.85	20,053.57	1,414.37	1,214.66	16,007.42	10,805.55	18,815.36	8,750.00
1900	23,472.83	20,638.22	5,003.93	2,000.00	21,845.96	10,783.55	21,819.29	7,750.00
1901	26,211.46	80,017.83	96,302.10	7,400.71	103,641.28	55,485.18	110,720.68	86,720.68
1902	32,482.95	40,604.66	413.45	19,472.54	86,460.48	65,869.11	91,661.59	84,611.99
1903	37,992.85	35,429.92	64.00	8,848.27	80,239.14	66,163.19	82,877.32	82,813.32
1904	43,462.64	38,689.40	731.33	1,841.62	83,274.98	72,321.58	81,767.03	80,978.70
1905	54,817.01	68,783.26	16,023.85	2,028.14	104,304.44	94,475.18	95,762.74	79,178.48

Tab. 4 A. Nacka kommuns inkomster och utgifter åren 1896—1905.

År.	Inkomster.					Utgifter.		
	Influtna utskylder.	Hundskatte- medel.	Utskänk- nings- och minuterings- afgifter.	Öfriga.	Summa. Kronor.	För fattig- vården.	För andra ändamål.	Summa. Kronor.
1896	6,385.07	705	550.89	839.50	8,480.46	6,743.60	3,704.40	10,448.00
1897	7,371.97	820	649.87	862.78	9,704.62	7,496.55	3,552.09	11,048.64
1898	10,152.26	900	789.15	1,618.30	13,459.71	¹⁾ 15,633.10	9,589.97	25,223.07
1899	18,755.15	1,230	—	1,055.43	21,040.58	9,532.34	²⁾ 25,825.09	35,357.43
1900	27,373.79	1,210	992.83	821.01	30,397.63	12,382.36	8,855.69	21,238.05
1901	21,169.53	1,260	1,156.66	739.00	24,325.24	12,977.13	11,947.96	24,925.09
1902	25,178.17	1,320	1,406.91	606.97	28,512.05	13,790.53	10,448.99	24,239.52
1903	28,374.54	1,270	1,274.92	635.59	31,555.05	15,577.20	8,041.26	23,618.46
1904	27,695.07	1,435	1,444.65	1,113.80	31,688.52	25,529.49	10,194.79	35,724.28
1905	30,759.14	1,500	1,583.32	355.06	34,197.52	24,428.99	12,208.31	36,637.30

¹⁾ Däraf 6,712.50 kr. till inköp af tomt till fattig- och sjukstuga. — ²⁾ Däraf till epidemisjukstuga 15,686.39 kr.

Tab. 4 B. Brännkyrka kommuns inkomster och utgifter åren 1896—1905.

År.	Inkomster.					Utgifter.		
	Influtna utskylder.	Hundskatte- medel.	Utskänk- nings- och minuterings- afgifter.	Öfriga.	Summa. Kronor.	För fattig- vården.	För andra ändamål.	Summa. Kronor.
1896	25,736.71	1,320	1,289.82	¹⁾ 17,271.82	45,618.35	20,770.91	5,699.39	26,470.30
1897	29,894.86	1,390	1,411.66	1,270.40	33,966.92	18,550.01	7,920.19	26,470.20
1898	24,675.27	1,165	1,455.50	1,132.32	28,428.09	19,575.55	11,939.70	31,515.25
1899	21,884.61	1,525	1,731.29	3,068.06	28,208.96	21,296.64	9,220.02	30,516.66
1900	26,760.34	2,000	2,073.37	²⁾ 19,851.28	50,684.99	22,886.30	14,800.51	37,686.81
1901	25,520.97	1,375	2,372.98	3,757.93	33,026.88	25,634.13	13,199.97	38,834.10
1902	27,622.86	2,185	2,833.76	3,867.40	36,509.02	32,529.74	15,283.23	47,812.97
1903	48,486.62	1,765	2,613.03	4,953.62	57,818.27	32,572.19	13,988.60	46,560.79
1904	52,833.92	1,660	3,030.59	4,058.90	61,583.41	32,890.99	13,692.58	46,583.57
1905	61,962.05	1,845	3,308.50	4,165.35	71,280.90	34,826.30	15,647.82	50,474.12

¹⁾ Däraf »testamenten, gåfvor, kollektor o. d.» 15,821.35 kr. — ²⁾ D:o 16,820.98 kr.

Tab. 4 C. Lidingö kommuns inkomster och utgifter åren 1896—1905.

År.	Inkomster.				Utgifter.			
	Influtna utskylder.	Handskatte-medel.	Utskänk-nings- och minuterings-avgifter.	Öfriga.	Summa. Kronor.	För fattig-vården.	För andra ändamål.	Summa. Kronor.
1896	5,719.64	260	247.76	1,447.57	7,674.97	6,071.85	1,549.07	7,620.92
1897	6,788.78	276	263.81	473.13	7,801.72	6,358.53	3,938.85	10,297.38
1898	7,038.27	276	263.20	638.11	8,215.58	6,214.02	1,693.19	7,907.21
1899	8,681.48	308	312.36	447.00	9,748.84	6,709.72	2,162.59	8,872.31
1900	9,149.39	324	357.57	445.07	10,276.03	7,336.56	2,619.64	9,956.20
1901	9,904.44	388	392.41	698.17	11,383.02	7,898.68	2,259.37	10,158.05
1902	10,553.84	352	414.64	375.11	11,695.59	7,530.26	2,660.15	10,190.41
1903	10,030.15	426	390.51	692.41	11,539.07	7,795.11	3,125.60	10,920.71
1904	10,924.52	420	426.51	541.30	12,312.33	8,860.58	2,642.08	11,503.26
1905	9,508.12	444	457.80	866.90	11,276.82	9,715.42	3,910.08	13,625.50

Tab. 4 D. Solna kommuns inkomster och utgifter åren 1896—1905.

År.	Inkomster.				Utgifter.			
	Influtna utskylder.	Handskatte-medel.	Utskänk-nings- och minuterings-avgifter.	Öfriga.	Summa. Kronor.	För fattig-vården.	För andra ändamål.	Summa. Kronor.
1896	11,155.51	1,032.00	655.70	1,006.71	13,849.92	13,790.64	2,465.34	16,255.98
1897	13,261.31	1,024.00	752.58	1,298.10	16,335.99	11,857.59	2,661.06	14,518.65
1898	18,165.04	1,032.00	824.53	1,328.76	21,350.33	12,131.17	4,088.14	16,219.31
1899	16,975.49	1,120.00	1,057.35	1,390.91	20,543.75	12,110.37	6,607.95	18,718.32
1900	17,337.01	1,288.25	1,358.23	2,256.43	22,239.92	15,705.31	10,880.78	26,586.09
1901	21,232.89	1,380.50	1,909.34	4,357.98	29,380.71	19,339.11	12,863.92	32,203.03
1902	33,843.29	2,088.00	2,071.71	7,334.99	45,337.99	25,439.08	11,854.91	37,293.99
1903	38,947.98	2,496.00	2,531.55	6,038.72	50,014.25	27,191.96	15,810.48	43,002.44
1904	40,867.06	2,272.50	2,961.42	5,938.06	52,039.04	41,429.80	14,070.40	55,500.20
1905	40,317.97	2,048.00	3,198.90	8,434.41	53,999.28	101,605.19	26,247.30	127,852.49

1) Däraf till anskaffning och underhåll af hus- och inventarier 13,810.47 kr. 2) D:o 67,419.85 kr.

Tab. 4 E. Bromma kommuns inkomster och utgifter åren 1896—1905.

År.	I n k o m s t e r.					U t g i f t e r.		
	Influtna utskylder.	Hundskattemedel.	Utskännings- och minuteringsafgifter.	Öfriga.	Summa. Kronor.	För fattigvården.	För andra ändamål.	Summa. Kronor.
1896	5,617.00	235	253.95	101.20	6,207.15	3,925.02	1,603.18	5,528.20
1897	5,697.59	320	279.40	228.20	6,525.19	4,567.34	1,468.87	6,036.21
1898	5,844.27	355	284.29	236.22	6,719.78	4,099.84	1,831.87	5,931.71
1899	6,383.60	305	335.20	399.77	7,423.57	4,919.56	3,629.64	8,549.20
1900	11,151.90	325	433.28	502.33	12,412.51	4,321.00	2,665.39	6,986.39
1901	11,510.36	280	477.55	412.63	12,680.54	4,386.62	4,720.08	9,106.70
1902	9,457.96	335	603.60	348.53	10,745.09	5,347.02	4,363.52	9,710.54
1903	10,614.87	285	540.46	445.12	11,885.45	4,384.47	5,605.06	9,989.53
1904	9,886.49	255	641.68	310.18	11,093.35	4,791.45	4,943.40	9,734.85
1905	9,659.55	375	676.89	1,787.77	12,498.71	5,472.71	5,666.72	11,139.43

Tab. 4 F. Sundbybergs köpings inkomster m. m. åren 1896—1905.

År.	Påförd bevillning, kronor.		Utskyldsbelopp per bevillningskrona. Kronor.	I n k o m s t e r.				
	För fast egendom.	För inkomst.		Influtna utskylder.	Hundskattemedel (å 10 kr. per hund.)	Utskännings- och minuteringsafgifter. ¹⁾	Öfriga.	Summa. Kronor.
1896	841.90	1,884.81	3.50	8,516.26	280	312.69	1,557.78	10,666.73
1897	808.95	2,418.79	4.20	12,634.74	320	365.00	1,853.52	15,173.26
1898	825.00	3,040.91	4.00	13,755.74	410	380.96	8,225.19	22,771.89
1899	865.95	3,536.54	4.00	15,245.05	360	443.54	2,273.26	18,321.85
1900	945.80	4,667.94	4.00	20,191.61	430	746.56	2,104.66	23,472.83
1901	1,103.35	4,929.41	4.00	19,970.44	550	1,021.96	4,669.06	26,211.46
1902	1,285.20	5,230.73	3.00	17,504.96	530	6,708.94	7,739.05	32,482.95
1903	1,495.30	5,034.56	2.70	20,108.66	610	9,506.94	7,767.25	37,992.85
1904	1,944.45	7,175.14	2.70	21,193.52	610	17,068.81	4,590.31	43,462.64
1905	2,179.15	9,118.48	2.60	26,222.37	750	21,272.64	6,572.00	54,817.01

1) Från och med år 1902: vinst af utskänningsbolag.

Tab. 4 G. Sundbybergs köpings utgifter åren 1896—1905.

År.	Fattigvård.	Sundhetsvård.	Vägar, gator, torg m. m.	Kloak- och vattenledningar.	Gatubelysning och brandväsen.	Polisväsen.	Öfriga.	Summa. Kronor.
1896	5,353.05	1,508.78	1,087.74	160.36	989.51	1,825.64	818.88	11,743.96
1897	11,092.19	1,350.00	1,005.24	782.25	1,033.32	1,731.69	1,288.57	18,283.26
1898	5,003.98	1,388.65	1,295.38	4,425.94	1,211.35	1,837.85	2,772.17	17,935.32
1899	5,098.47	1,971.68	4,013.11	1,171.17	2,343.53	1,978.40	3,477.21	20,053.57
1900	5,846.62	1,670.97	3,183.85	2,230.73	2,037.77	2,629.15	3,039.13	20,638.22
1901	7,591.27	1,752.74	4,827.52	10,233.48	9,527.58	3,313.00	1) 42,772.24	80,017.83
1902	7,816.37	2,792.30	2,794.04	11,696.87	2,401.03	3,540.73	9,563.32	40,604.66
1903	6,525.47	3,827.55	5,251.38	4,863.31	2,604.45	3,872.98	8,484.78	35,429.92
1904	6,245.40	4,108.50	7,058.74	4,779.05	4,107.71	4,201.82	8,188.18	38,689.40
1905	8,592.54	4,029.50	10,095.56	5,253.75	4,797.04	4,619.33	2) 31,395.54	68,783.26

1) Däraf 37,000 kr. till hotell. — 2) Största delen till kommunalhus.

Tab. 5 A. Öfversikt af Nacka församlings finanser åren 1896—1905.

År.	Inkomster.	Utgifter.	Under året upptagna lån och förskott.	Betalning å lån och å förskott.	Tillgångar vid årets slut.	Däraf fastigheter och inventarier.	Skulder vid årets slut.	Däraf amorteringslån.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
1896	31,223.11	51,178.39	26,059.47	4,911.99	53,294.40	49,781.97	101,448.60	75,389.13
1897	30,343.29	51,402.35	75,000.00	39,008.30	83,539.48	64,600.00	137,440.30	133,440.30
1898	28,921.00	27,230.32	—	6,782.54	78,447.62	64,600.00	130,657.76	130,657.76
1899	41,116.22	54,447.56	56,351.38	5,684.95	137,134.09	84,600.00	181,324.19	181,324.19
1900	50,562.47	46,218.96	210.11	2,845.16	137,015.17	84,600.00	178,689.14	178,689.14
1901	52,049.53	79,968.74	—	2,737.36	106,358.60	84,600.00	175,951.78	175,951.78
1902	53,228.06	65,648.11	—	2,843.62	98,941.03	91,200.00	173,108.16	173,108.16
1903	52,504.88	105,204.00	100,000.00	2,954.02	143,287.89	91,200.00	270,154.14	270,154.14
1904	60,866.50	98,700.21	—	4,003.03	137,451.15	127,200.00	266,151.11	266,151.11
1905	74,180.05	79,128.63	13,866.00	4,164.20	163,670.37	148,666.00	275,852.91	261,986.91

Tab. 5 B. Öfversikt af Brännkyrka församlings finanser åren 1896—1905.

År.	Inkomster. Kronor.	Utgifter. Kronor.	Under året upptagna lån och förskott. Kronor.	Betalning å lån och å förskott. Kronor.	Tillgångar vid årets slut. Kronor.	Däraf fastig- heter och inventarier. Kronor.	Skulder vid årets slut. Kronor.	Däraf amorterings- lån. Kronor.
1896	33,562.80	36,012.74	—	3,905.22	113,879.30	108,835.23	49,413.42	24,320.87
1897	34,763.85	34,744.84	720.84	2,318.25	113,990.55	108,835.23	47,815.51	22,002.62
1898	35,699.38	37,745.84	132.96	2,351.25	104,988.03	104,250.30	45,597.22	19,651.37
1899	41,752.15	49,169.99	10,162.11	2,398.01	106,903.92	104,935.70	53,361.32	17,265.70
1900	45,078.66	68,816.85	91,156.42	34,262.06	175,348.31	140,250.64	110,255.68	105,844.14
1901	56,879.97	113,762.19	28,666.65	2,538.92	196,427.19	191,836.71	136,383.41	103,334.92
1902	65,439.21	134,433.45	100,133.57	25,138.95	274,645.93	263,286.63	211,378.03	200,748.10
1903	73,665.59	85,301.26	6,991.96	3,815.92	278,966.43	275,291.38	214,554.07	197,089.33
1904	82,456.77	184,408.74	135,819.43	4,548.71	418,357.48	384,598.56	345,824.79	292,818.41
1905	95,943.34	102,246.14	15,000.00	37,942.49	389,161.65	384,648.02	322,882.30	288,296.01

Tab. 5 C. Öfversikt af Lidingsö församlings finanser åren 1896—1905.

År.	Inkomster. Kronor.	Utgifter. Kronor.	Under året upptagna lån och förskott. Kronor.	Betalning å lån och å förskott. Kronor.	Tillgångar vid årets slut. Kronor.	Däraf fastig- heter och inventarier. Kronor.	Skulder vid årets slut. Kronor.	Däraf amorterings- lån. Kronor.
1896	7,089.12	11,609.36	4,193.94	—	27,622.77	14,400	4,193.94	—
1897	9,168.53	7,459.78	1,352.08	4,193.94	30,639.66	18,400	1,352.08	—
1898	7,366.57	6,760.86	515.48	1,352.08	30,558.77	18,400	515.48	—
1899	9,280.77	7,829.58	—	515.48	31,644.48	18,400	—	—
1900	8,964.02	15,086.92	5,500.00	—	38,171.58	25,400	5,500.00	—
1901	10,836.84	13,299.16	1,000.00	—	36,959.26	25,400	6,500.00	—
1902	12,735.37	25,282.03	20,000.00	6,500.00	53,162.60	40,400	20,000.00	20,000.00
1903	11,701.83	10,886.86	—	365.33	53,762.24	40,400	19,634.67	19,634.67
1904	12,477.54	10,851.41	—	344.27	70,794.10	56,000	19,290.40	19,290.40
1905	14,212.82	16,664.18	10.45	359.76	67,993.43	56,000	18,941.09	18,930.64

Tab. 5 D. Öfversikt af Solna församlings finanser åren 1896—1905.

År.	Inkomster.	Utgifter.	Under året upptagna lån och förskott.	Betalning å lån och å förskott.	Tillgångar vid årets slut.	Däraf fastig- heter och inventarier.	Skulder vid årets slut.	Däraf amorterings- lån.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
1896	20,954.03	21,215.07	3,242.57	934.04	128,274.86	82,000.00	21,521.93	9,000.00
1897	40,668.84	42,176.53	3,581.29	3,742.57	126,605.89	82,000.00	21,360.65	8,500.00
1898	26,899.10	74,293.00	50,597.70	5,957.91	186,651.78	144,800.00	66,000.44	56,123.38
1899	31,533.42	48,239.62	13,713.50	1,709.60	183,337.67	144,800.00	78,004.34	55,011.48
1900	54,843.44	43,837.12	—	8,026.12	210,338.24	144,800.00	53,875.72	49,875.72
1901	71,422.08	81,195.01	80,000.00	7,660.56	305,350.28	177,245.53	126,215.16	126,215.16
1902	63,607.92	83,407.20	—	1,479.79	310,239.25	203,413.57	124,735.37	124,735.37
1903	66,036.59	55,424.66	1,067.51	1,540.28	320,378.41	209,413.57	124,262.60	123,195.09
1904	75,652.45	61,669.13	—	2,670.76	331,690.97	209,413.57	121,591.84	121,591.84
1905	86,472.23	65,797.36	—	1,668.79	350,697.05	209,413.57	119,923.05	119,923.05

Ann. På grund af ändradt bokföringssätt äro uppgifterna om tillgångar och skulder för åren 1896—1899 ej jämförbara med dem för följande år.

Tab. 5 E. Öfversikt af Bromma församlings finanser åren 1896—1905.

År.	Inkomster.	Utgifter.	Under året upptagna lån och förskott.	Betalning å lån och å förskott.	Tillgångar vid årets slut.	Däraf fastig- heter och inventarier.	Skulder vid årets slut.	Däraf amorterings- lån.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
1896	16,990.06	14,733.75	266.97	1,000.00	36,536.39	33,000.00	16,266.97	16,000.00
1897	18,702.29	16,282.90	345.19	1,266.97	38,336.39	33,300.00	15,345.19	15,000.00
1898	19,648.67	50,313.40	75,010.61	1,345.19	115,325.47	67,299.00	89,010.61	89,000.00
1899	26,927.80	77,231.27	12,382.54	6,385.61	133,766.53	124,985.01	103,364.13	86,125.00
1900	46,598.43	43,045.47	5,860.05	3,257.54	149,336.99	134,400.00	105,966.64	83,250.00
1901	42,824.09	36,999.89	6,000.00	14,875.00	139,155.78	134,400.00	97,091.64	80,375.00
1902	43,038.15	34,803.93	4,000.00	8,875.00	142,515.00	134,400.00	81,500.00	77,500.00
1903	41,678.80	35,933.76	1,310.66	6,875.00	142,650.85	134,400.00	75,935.66	74,625.00
1904	50,597.91	52,914.08	7,314.68	4,185.66	150,463.70	141,400.00	79,064.68	78,750.00
1905	61,018.73	148,864.82	92,339.14	10,632.53	226,324.22	223,400.00	160,771.29	160,432.15

Ann. På grund af olika beräkningssätt äro uppgifterna om tillgångar och skulder ej fullt jämförbara under hela tidsföljden.

Tab. 6 A. Nacka församlings inkomster och utgifter åren 1896—1905.

År.	Inkomster. Kronor.				Utgifter. Kronor.			
	Lönemedel till prästerskapet.	Öfriga utskylder.	Statsbidrag.	Öfriga inkomster.	För kyrkliga ändamål.	För folkskolan.	Däraf till hus och inventarier.	För andra ändamål.
1896	5,541.56	20,267.35	3,441.67	1,972.53	36,688.32	14,259.82	3,145.88	230.25
1897	3,443.64	22,609.41	3,628.34	661.90	9,002.91	39,833.30	27,578.11	2,566.14
1898	6,735.48	17,322.40	4,206.67	656.45	7,211.84	17,859.23	4,647.97	2,159.25
1899	11,282.50	21,096.66	5,162.46	3,574.60	11,922.71	41,281.82	24,355.29	1,243.08
1900	8,666.66	33,091.62	5,524.98	3,279.21	22,252.11	23,966.55	4,474.20	—
1901	12,124.85	32,042.36	6,885.03	997.29	57,035.53	22,824.10	2,586.66	109.11
1902	13,900.00	30,942.34	6,843.34	1,542.38	37,354.38	27,852.04	4,151.13	441.69
1903	9,310.00	35,264.07	6,818.37	1,112.44	68,303.74	35,918.70	10,518.81	981.56
1904	8,783.15	43,406.28	7,435.01	1,242.06	26,002.96	72,697.25	43,901.05	—
1905	11,125.07	53,134.88	8,769.99	1,150.11	24,451.66	54,676.97	18,663.32	—

Tab. 6 B. Brännkyrka församlings inkomster och utgifter åren 1896—1905.

År.	Inkomster. Kronor.				Utgifter. Kronor.			
	Lönemedel till prästerskapet.	Öfriga utskylder.	Statsbidrag.	Öfriga inkomster.	För kyrkliga ändamål.	För folkskolan.	Däraf till hus och inventarier.	För andra ändamål.
1896	6,149.62	20,160.00	4,987.10	2,266.08	13,157.10	20,653.46	1,969.29	2,202.18
1897	7,333.05	19,559.20	5,642.10	2,229.50	11,624.81	22,935.26	2,357.09	184.77
1898	7,484.58	19,940.03	6,060.36	2,214.41	14,277.32	23,468.52	2,718.13	—
1899	7,424.03	25,706.87	6,909.90	1,711.30	22,535.16	26,634.83	3,739.33	—
1900	7,952.09	25,956.60	8,021.55	3,148.42	19,883.40	48,933.45	22,166.93	—
1901	8,803.98	35,211.77	9,940.02	2,924.20	21,989.57	91,772.62	56,818.81	—
1902	8,380.36	41,995.86	11,003.03	4,059.96	15,717.49	118,715.96	76,462.25	—
1903	9,706.44	49,038.58	12,328.36	2,592.21	18,319.04	66,638.39	16,735.82	343.83
1904	8,977.96	56,475.62	13,048.60	3,954.59	17,223.48	166,306.32	113,688.85	878.44
1905	9,126.89	66,205.14	16,836.74	3,774.57	18,362.90	81,309.09	13,535.69	2,574.15

Tab. 6 C. Lidings församlings inkomster och utgifter åren 1896—1905.

År.	Inkomster. Kronor.				Utgifter. Kronor.			
	Lönemedel till prästerskapet.	Öfriga utskylder.	Statsbidrag.	Öfriga inkomster.	För kyrkliga ändamål.	För folkskolan.	Däraf till hus och inventarier.	För andra ändamål.
1896	1,215.40	3,377.49	1,373.77	1,122.46	2,388.99	9,220.37	5,038.44	—
1897	1,107.30	2,825.55	1,448.77	3,786.91	2,211.13	5,248.65	1,365.09	—
1898	1,381.57	3,289.33	1,512.85	1,182.82	2,502.01	4,258.85	337.18	—
1899	1,295.62	5,031.79	1,714.18	1,239.18	2,727.98	5,101.60	636.53	—
1900	1,286.95	4,614.65	1,848.10	1,214.32	2,373.43	12,713.49	7,473.26	—
1901	1,197.72	6,634.67	2,096.85	907.60	3,189.26	10,109.90	4,608.54	—
1902	1,111.52	8,192.60	2,330.21	1,101.04	2,777.44	22,504.59	16,339.30	—
1903	1,240.87	6,852.95	2,662.21	945.80	2,304.39	8,582.47	1,099.06	—
1904	1,336.06	7,350.28	2,702.29	1,088.91	2,542.20	8,309.21	741.16	—
1905	1,461.40	7,989.63	2,769.41	1,992.38	7,283.92	9,380.26	1,080.00	—

Tab. 6 D. Solna församlings inkomster och utgifter åren 1896—1905.

År.	Inkomster. Kronor.				Utgifter. Kronor.			
	Lönemedel till prästerskapet.	Öfriga utskylder.	Statsbidrag.	Öfriga inkomster. ¹⁾	För kyrkliga ändamål.	För folkskolan.	Däraf till hus och inventarier.	För andra ändamål.
1896	5,800.00	6,005.37	2,971.33	6,177.33	9,364.31	11,850.76	3,031.29	—
1897	5,698.98	7,492.52	3,421.33	²⁾ 24,056.01	10,866.56	31,309.97	21,472.57	—
1898	5,757.06	11,533.20	3,410.76	6,198.08	12,761.64	56,181.36	41,443.13	5,350.00
1899	5,800.00	14,469.60	5,710.04	5,603.78	14,950.90	33,288.72	13,054.84	—
1900	4,400.00	30,531.80	7,719.28	12,192.36	16,224.09	27,463.03	5,751.15	150.00
1901	4,400.00	38,216.00	9,388.56	19,417.52	14,086.45	67,108.56	40,514.66	—
1902	4,400.00	28,075.33	10,732.58	20,400.01	21,811.46	61,595.74	30,916.21	—
1903	4,400.00	31,873.50	11,745.29	18,017.80	11,578.41	43,846.25	7,287.10	—
1904	4,400.00	37,752.92	13,668.98	19,830.35	12,345.02	49,324.11	9,737.15	—
1905	4,400.00	44,013.15	14,583.32	23,475.76	13,943.54	50,888.79	6,956.30	965.03

¹⁾ Hufvudsakligen hyror, arrenden, räntor samt, för de 5 sista åren, inkomst af grafvar, klockor o. d. — ²⁾ Däraf A. Bromans fond för skolhusbyggnad 17,132.99 kr.

Tab. 6 E. Bromma församlings inkomster och utgifter åren 1896—1905.

Ar.	Inkomster. Kronor.				Utgifter. Kronor.			
	Lönemedel till prästerskapet,	Öfriga utskylder.	Statsbidrag.	Öfriga inkomster.	För kyrkliga ändamål.	För folkskolan.	Däraf till hus och inventarier.	För andra ändamål.
1896	3,700	9,883.86	2,895.86	510.34	5,177.34	9,555.41	1,750.62	1.00
1897	3,700	11,247.85	2,920.87	833.57	6,266.85	10,016.05	2,109.75	—
1898	3,700	12,033.34	3,012.53	897.80	5,150.37	45,150.73	35,701.65	12.90
1899	3,700	17,140.01	3,974.17	2,113.62	10,182.30	66,988.67	51,538.00	60.30
1900	5,384	30,294.10	4,865.84	6,054.49	7,712.90	33,705.00	11,629.44	1,627.57
1901	5,384	30,349.60	5,620.94	1,470.35	8,720.50	27,960.68	4,103.65	318.71
1902	5,384	30,075.44	6,083.37	1,495.34	8,781.42	25,722.51	1,224.92	300.00
1903	5,384	28,219.65	6,526.81	1,548.34	8,323.38	27,466.24	2,028.85	144.14
1904	5,384	34,939.18	8,504.73	1,770.00	10,089.68	41,159.90	10,491.84	1,664.50
1905	5,384	43,674.22	8,945.44	3,015.07	24,394.66	122,791.37	84,879.06	1,678.79

Tab. 7 A. Folkskoleväsendet inom Nacka socken åren 1896—1905.

År.	Antal skolor.		Antal skolpliktiga barn.	Antal undervisade barn.	Antal lärare och lärarinnor.				
	Folkskolor.	Mindre folkskolor och småskolor.			I folkskolor.		I mindre folkskolor och småskolor.	Summa i läsämnen.	Endast i slöjd.
					Män.	Kvinnor.			
1896	3	3	446	308	3	3	3	9	—
1897	3	3	477	358	4	2	3	9	—
1898	4	5	561	403	4	2	5	11	1
1899	5	6	690	537	4	3	7	14	—
1900	6	6	698	582	5	3	7	15	—
1901	5	6	737	602	5	4	7	16	—
1902	5	6	864	633	5	4	7	16	—
1903	5	6	859	679	5	5	9	19	—
1904	5	6	798	698	5	6	9	20	—
1905	6	6	911	756	6	6	10	22	—

Tab. 7 B. Folkskoleväsendet inom **Brännkyrka** socken åren 1896—1905.

År.	Antal skolor.		Antal skol- pliktiga barn.	Antal under- visade barn.	Antal lärare och lärarinnor.				
	Folk- skolor.	Mindre folkskolor och små- skolor.			I folkskolor.		I mindre folkskolor och små- skolor.	Summa i läs- ämnen.	Endast i slöjd.
					Män.	Kvinnor.			
1896.....	6	8	1,214	776	2	7	10	19	2
1897.....	6	8	1,279	836	2	8	10	20	2
1898.....	4	9	1,365	940	2	8	12	22	3
1899.....	4	9	1,399	1,142	3	9	13	25	3
1900.....	4	9	1,746	1,329	4	9	16	29	3
1901.....	5	11	1,875	1,500	4	10	17	31	3
1902.....	6	11	1,981	1,600	6	10	17	33	4
1903.....	8	12	2,044	1,737	7	11	18	36	4
1904.....	8	12	2,049	1,788	7	14	18	39	5
1905.....	10	14	2,033	1,857	8	16	21	45	4

Tab. 7 C. Folkskoleväsendet inom **Lidingö** socken åren 1896—1905.

År.	Antal skolor.		Antal skol- pliktiga barn.	Antal under- visade barn.	Antal lärare och lärarinnor.				
	Folk- skolor.	Mindre folkskolor och små- skolor.			I folkskolor.		I mindre folkskolor och små- skolor.	Summa i läs- ämnen.	Endast i slöjd.
					Män.	Kvinnor.			
1896.....	2	2	186	178	1	1	2	4	1
1897.....	2	2	220	197	1	1	2	4	—
1898.....	2	2	233	206	1	1	2	4	—
1899.....	2	2	253	248	1	1	3	5	—
1900.....	2	2	247	246	1	1	3	5	—
1901.....	2	2	271	255	1	1	3	5	—
1902.....	2	3	290	284	1	1	4	6	—
1903.....	3	2	289	280	1	2	3	6	1
1904.....	3	2	307	285	1	2	3	6	1
1905.....	3	2	316	279	1	2	3	6	—

Tab. 7 D. Folkskoleväsendet inom Solna socken åren 1896—1905.

År.	Antal skolor.		Antal skol- pliktiga barn.	Antal under- visade barn.	Antal lärare och lärarinnor.				
	Folk- skolor.	Små- skolor.			I folkskolor.		I små- skolor.	Summa i läs- ämnen.	Endast i stöjd.
					Män.	Kvinnor.			
1896.....	3	4	540	421	2	2	4	8	1
1897.....	3	5	602	497	2	2	5	9	1
1898.....	5	5	762	661	3	4	6	13	1
1899.....	5	5	961	901	4	5	8	17	1
1900.....	5	5	1,362	1,110	4	5	9	18	1
1901.....	5	6	1,329	1,240	3	9	11	23	1
1902.....	6	7	1,454	1,323	5	10	12	27	1
1903.....	6	7	1,581	1,414	6	11	13	30	1
1904.....	6	7	1,678	1,543	6	12	13	31	2
1905.....	6	8	1,706	1,555	7	13	41	34	1

Tab. 7 E. Folkskoleväsendet inom Bromma socken åren 1896—1905.

År.	Antal skolor.		Antal skol- pliktiga barn.	Antal under- visade barn.	Antal lärare och lärarinnor.				
	Folk- skolor.	Små- skolor.			I folkskolor.		I små- skolor.	Summa i läs- ämnen.	Endast i stöjd.
					Män.	Kvinnor.			
1896.....	3	3	520	438	3	2	3	8	2
1897.....	3	3	574	435	3	2	4	9	2
1898.....	3	3	470	431	3	2	4	9	2
1899.....	3	3	609	545	4	2	6	12	2
1900.....	3	3	645	570	4	3	6	13	2
1901.....	3	3	693	630	4	4	6	14	2
1902.....	3	4	759	732	4	5	6	15	2
1903.....	4	4	845	787	4	6	7	17	2
1904.....	4	4	920	859	5	7	7	19	2
1905.....	4	5	966	947	6	7	8	21	2

Tab. 8 A. Antal understödstagare inom Nacka kommun åren 1896—1905.

År.	Direkt understödda barn.	Äldre personer.	Tillhörande barn.	Summa.	Däraf annat fattigvårds-samhälle tillhöriga.	I fattigvårdsanstalter värdade.	Utackorderade.	I sjukvårdsanstalter värdade.	På annat sätt understödda.	Personer med varaktigt understöd.		Personer med tillfälligt understöd.
										Fullt försörjda.	Delvis understödda.	
1896.....	—	54	24	78	—	19	—	1	58	11	54	13
1897.....	3	67	34	104	1	25	2	1	76	23	79	2
1898.....	5	77	32	114	—	13	7	8	86	14	81	19
1899.....	4	60	36	100	—	17	5	2	76	19	55	26
1900.....	4	56	30	90	—	18	4	2	66	17	54	19
1901.....	6	116	38	160	—	27	7	41	85	22	92	46
1902.....	4	113	72	189	—	36	4	29	120	23	136	30
1903.....	25	146	69	240	8	31	—	58	151	24	126	90
1904.....	12	109	95	216	4	37	12	8	159	13	103	100
1905.....	13	100	107	220	14	17	13	6	184	27	101	92

Ann. Uppgifterna om de å sjukvårdsanstalter värdade äro för de flesta år mycket ofullständiga.

Tab. 8 B. Antal understödstagare inom Brännkyrka kommun åren 1896—1905.

År.	Direkt understödda barn.	Äldre personer.	Tillhörande barn.	Summa.	Däraf annat fattigvårds-samhälle tillhöriga.	I fattigvårdsanstalter värdade.	Utackorderade.	I sjukvårdsanstalter värdade.	På annat sätt understödda.	Personer med varaktigt understöd.		Personer med tillfälligt understöd.
										Fullt försörjda.	Delvis understödda.	
1896.....	32	175	58	265	6	41	14	6	204	102	143	20
1897.....	27	184	59	270	12	43	18	5	204	43	207	20
1898.....	32	172	53	257	16	41	15	4	197	60	178	19
1899.....	34	202	50	286	22	39	14	61	172	48	174	64
1900.....	42	215	62	319	41	43	20	49	207	78	190	51
1901.....	40	246	72	358	39	59	16	53	230	82	215	61
1902.....	50	267	87	404	87	67	14	60	263	93	232	79
1903.....	62	276	96	434	43	65	22	54	293	95	253	86
1904.....	92	292	100	484	54	73	27	89	295	110	247	127
1905.....	97	327	107	531	47	75	26	101	329	114	288	129

Tab. 8 C. Antal understödstagare inom Lidingö kommun åren 1896—1905.

År.	Direkt understödda barn.	Äldre personer.	Tillhörande barn.	Summa.	Däraf annat fattigvårds-samhälle tillhöriga.	I fattigvårdsanstalter vårdade.	Utackorderade.	I sjukvårdsanstalter vårdade.	På annat sätt understödda.	Personer med varaktigt understöd.		Personer med tillfälligt understöd.
										Fullt försörjda.	Delvis understödda.	
1896.....	4	56	25	85	—	19	4	12	50	23	47	15
1897.....	4	69	20	93	—	23	1	23	46	23	33	37
1898.....	5	59	22	86	—	21	1	19	45	21	36	29
1899.....	3	57	32	92	—	20	1	12	59	20	50	22
1900.....	7	68	28	103	—	22	1	20	60	22	39	42
1901.....	7	66	19	92	—	34	1	12	45	25	52	15
1902.....	6	55	15	76	—	26	1	11	38	24	51	1
1903.....	15	60	21	96	—	26	4	20	46	27	37	32
1904.....	15	66	17	98	—	26	4	—	68	30	33	35
1905.....	16	70	5	91	—	30	2	30	29	30	31	30

Tab. 8 D. Antal understödstagare inom Solna kommun åren 1896—1905.

År.	Direkt understödda barn.	Äldre personer.	Tillhörande barn.	Summa.	Däraf annat fattigvårds-samhälle tillhöriga.	I fattigvårdsanstalter vårdade.	Utackorderade.	I sjukvårdsanstalter vårdade.	På annat sätt understödda.	Personer med varaktigt understöd.		Personer med tillfälligt understöd.
										Fullt försörjda.	Delvis understödda.	
1896.....	25	143	66	234	3	37	33	26	138	69	113	52
1897.....	20	140	55	215	—	40	21	30	124	71	97	47
1898.....	21	138	58	217	—	34	19	32	132	69	107	41
1899.....	30	137	57	224	—	39	21	48	116	67	103	54
1900.....	27	181	105	313	54	33	22	54	204	87	109	117
1901.....	25	204	193	422	89	36	27	36	323	118	155	149
1902.....	25	229	163	417	91	33	21	54	309	129	74	214
1903.....	11	240	124	375	101	46	26	59	244	92	131	152
1904.....	31	216	111	358	92	45	29	74	210	103	109	146
1905.....	30	202	118	350	128	36	33	94	187	100	133	117

Tab. 8 E. Antal understödstagare inom Bromma kommun åren 1896—1905.

År.	Direkt understödda barn.	Äldre personer.	Tillhörande barn.	Summa.	Däraf annat fattigvårds-samhälle tillhöriga.	I fattigvårdsanstalter vårdade.	Utackorderade.	I sjukvårdsanstalter vårdade.	På annat sätt understödda.	Personer med varaktigt understöd.		Personer med tillfälligt understöd.
										Fullt försörjda.	Delvis understödda.	
1896.....	8	33	11	52	—	27	10	2	13	12	40	—
1897.....	11	31	11	53	—	24	12	2	15	10	43	—
1898.....	9	34	9	52	—	26	10	2	14	7	42	3
1899.....	8	28	9	45	—	28	6	3	8	8	35	2
1900.....	8	30	9	47	—	28	6	3	10	8	37	2
1901.....	9	31	9	49	—	26	9	2	12	9	37	3
1902.....	8	30	6	44	—	22	8	2	12	12	29	3
1903.....	4	29	11	44	4	27	4	2	11	13	30	1
1904.....	4	29	16	49	4	27	4	2	16	12	34	3
1905.....	6	29	18	53	—	27	6	2	18	14	39	—

Tab. 8 F. Antal understödstagare inom Sundbybergs köping åren 1896—1905.

År.	Direkt understödda barn.	Äldre personer.	Tillhörande barn.	Summa.	Däraf annat fattigvårds-samhälle tillhöriga.	I fattigvårdsanstalter vårdade.	Utackorderade.	I sjukvårdsanstalter vårdade.	På annat sätt understödda.	Personer med varaktigt understöd.		Personer med tillfälligt understöd.
										Fullt försörjda.	Delvis understödda.	
1896.....	13	60	41	114	31	29	11	13	61	22	60	32
1897.....	13	66	55	134	44	24	11	25	74	23	71	40
1898.....	11	72	48	131	45	17	10	10	94	27	62	42
1899.....	12	62	42	116	33	23	10	15	68	26	59	31
1900.....	12	102	55	169	33	23	8	9	129	30	56	83
1901.....	11	76	43	130	35	16	10	26	78	26	36	68
1902.....	21	123	40	184	40	19	9	42	114	28	76	80
1903.....	15	103	27	145	42	21	7	35	82	27	60	58
1904.....	15	112	63	190	43	11	10	61	108	25	61	104
1905.....	12	156	135	303	52	10	10	48	235	25	105	173

När är protokoll för justitieministerns utredning om
Hans Maj: Kamraren i skatteämbetet i Stockholm den 17
17 juni 1894.

Chefen för justitieministeriet antarmot Herger befordra i utredningen
Sedan domstolarna i Södra Råsings domsaga genom beslutshållningen P. O.
Eriksson och förtolka tillfrågad tillfrågad, hafva under januari månad 1894 den Västra
och Lilla domsagan, hvar för sig inkommit med underordnade ansökningar, om
att de under förhållande af den under nämnda året utvalda stads kyrkor i
domsagans tillhörighet och

BILAGOR.

konungl. stads kyrkor till en delning af domsagan
skulle kunna ske dels och Karl Leka, Vasa Bergdahl och August Kjellgren
medföljande en underordnad skrift, däri de förklarat de efter öppnad val möte af
medlemmar stad, Herrens och Spånga-kommuner samt Sundbybergs köping har
med öppning tillkommit till stads kyrkor till stads kyrkor i domsagan delning
I fråga om tilldelningen af domsagan till den för nämnda bestas af
Färentuna härad, Sollentuna härad, Danderyds skoppling, Åkers skoppling och
Värmdö skoppling men enligt Herger konungl. stads kyrkor beslut den 15 november
1891 skall församlas, utöver en församling, församling Värmdö församling, ett församling
näm och Sollentuna härad samt Solna församling af Danderyds skoppling Åkers
bilda en församling och ett återstående delen af stads kyrkor tilldelas med Åkers
och Värmdö skoppling skulle utgå från särskild domsaga, hvarvet Lilla domsagan
hans tilldelas, ett församling och Sollentuna härad samt Danderyds skoppling skulle
skiljas en domsaga samt Åkers och Värmdö skoppling en domsaga för sig.

Solentuna tillfrågad till frifra underordnad utredning utredningen Oskar Åker-
man med Herger på nämnda stads kyrkor gjord förhandsutredning hvarvet ett Sollentuna
härad skulle utgå från från Södra Herger domsaga och stads kyrkor tilldelas ett församling
för sig stads kyrkor med Stockholm och stads kyrkor

I utredning af bestas förhandsutredning har Herger konungl. stads kyrkor och stads kyrkor
Svea, tilldelas på nämnda utredning till inkommit med utrednade utredning till

Table 23. Analyses of various samples from the Bhatnagar area, 1902-1903.

Sample No.	Total Solids	Ash	Acid Insoluble	Organic Matter	Fixed Solids	Volatile Solids		Fixed Solids		Percentage of Various Components		Remarks
						Loss on Heating	Residue	Loss on Heating	Residue	Loss on Heating	Residue	
1	11	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
2	12	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
3	13	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
4	14	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
5	15	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
6	16	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
7	17	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
8	18	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
9	19	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
10	20	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
11	21	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

BILAGOR

Table 24. Analyses of various samples from the Bhatnagar area, 1902-1903.

Sample No.	Total Solids	Ash	Acid Insoluble	Organic Matter	Fixed Solids	Volatile Solids		Fixed Solids		Percentage of Various Components		Remarks
						Loss on Heating	Residue	Loss on Heating	Residue	Loss on Heating	Residue	
1	22	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
2	23	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
3	24	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
4	25	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
5	26	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
6	27	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
7	28	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
8	29	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
9	30	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
10	31	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
11	32	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
12	33	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42
13	34	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43
14	35	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44

Bil. 1.

*Note ur protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
17 juni 1904.*

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Berger anförde i underdånighet:
Sedan domareämbetet i Södra Roslags domsaga genom häradshöfdingen R. E. Eckerströms fränfälle blifvit ledigt, hafva under januari månad 1903 dels Värmdö och Lofö kommuner, hvar för sig, inkommit med underdåniga ansökningar, däruti de, under framhållande af den under senare åren inträdda starka ökning i domsagans folkmängd och de domaren åliggande göromål, anhållit, att Eders kungl. maj:t täcktes taga i öfvervägande, huruvida icke en delning af domsagan skulle kunna ske, dels ock Karl Rehn, Victor Bergdahl och August Kjellgren ingifvit en underdånig skrift, däruti de, jämlikt dem efter uppgift vid möte af medlemmar utaf Bromma och Spånga kommuner samt Sundbybergs köping lämnadt uppdrag, tillkännagifvit mötets anslutning till tanken om domsagans delning. I fråga om sättet för delningen af domsagan, hvilken för närvarande består af Färentuna härad, Sollentuna härad, Danderyds skeppslag, Åkers skeppslag och Värmdö skeppslag men enligt Eders kungl. maj:ts nädiga beslut den 15 november 1901 skall framdeles utgöra ett tingslag, föreslog Värmdö kommun, att Färentuna och Sollentuna härad samt Solna kommun af Danderyds skeppslag skulle bilda en domsaga och att återstående delen af nämnda skeppslag tillika med Åkers och Värmdö skeppslag skulle utgöra en särskild domsaga, hvaremot Lofö kommun hemställde, att Färentuna och Sollentuna härad jämte Danderyds skeppslag måtte få bilda en domsaga samt Åkers och Värmdö skeppslag en domsaga för sig.

Sedermera hafva uti ingifven underdånig ansökning ryttmästaren Oskar Ankar-crona med flere på anförda grunder gjort framställning därom, att Sollentuna härad måtte afskiljas från Södra Roslags domsaga och såsom utgörande ett tingslag för sig förenas med Stockholms läns västra domsaga.

I anledning af berörda framställningar har Eders kungl. maj:ts och rikets Svea hofrätt på nädig befallning dels inkommit med infordrade yttranden från

vederbörande tingslagsbor, härads- och tingsrätter samt domhafvande i de båda ifrågavarande domsagorna äfvensom från Eders kungl. maj:ts befallningshafvande i Stockholms län, dels ock för egen del afgifvit underdånigt utlåtande; hvarefter och sedan härads höfdingeämbetet i Södra Roslags domsaga blifvit återbesatt, ytt-
rande inhämtats jämväl från den nyutnämnde härads höfdingen i domsagan.»

Efter att hafva närmare redogjort för innehållet af handlingarna i ärendet yttrade departementschefen vidare:

»Af den förebragta utredningen synes mig otvetydigt framgå, att de göromål, som för närvarande äligga härads höfdingen i Södra Roslags domsaga, äro så omfattande, att åstadkommandet af en minskning i hans arbetsbörda måste anses högeligen önskvärdt. Hofrätten har i sådant hänseende förordat det väckta förslaget, att Sollentuna härad skulle afskiljas från Södra Roslags domsaga och såsom ett särskildt tingslag förenas med Stockholms läns västra domsaga. En sådan anordning skulle otvifvelaktigt bereda härads höfdingen i förstnämnda domsaga tillräcklig lättnad i hans göromål, utan att dock, med fästadt afseende å det ringa antal mål och ärenden, som nu förekomma i Stockholms läns västra domsaga, härads höfdingen därstädes blefve öfver höfvan betungad, hvartill kommer, att anordningen icke skulle förorsaka statsverket några utgifter. Från andra synpunkter är emellertid den ifrågasatta anordningen ägnad att väcka starka betänkligheter. Efter Sollentuna härads öfverflyttning till västra domsagan skulle denna komma att bestå af två tingslag med fem allmänna tingsammansträden årligen i hvardera. Då för närvarande i domsagan hållas tio allmänna sammanträden om året, skulle således i det tingslag, som komme att utgöras af domsagan i dess nuvarande omfattning, inträda en betydlig försämring i fråga om rättsskipningens snabbhet. Ehuru, på sätt hofrätten yttrat, förhållandena inom denna domsaga mera än på de flesta orter torde medgifva umbärandet af ett större antal tingsammansträden, synes dock en sådan försämrad tingsordning, mot hvilken det öfvervägande flertalet af domsagans invånare uttalat sig, icke böra utan trängande skäl vidtagas. Hvad Sollentuna härad beträffar, hållas där för närvarande endast tre ting om året, men så snart den af Eders kungl. maj:t den 15 november 1901 beslutade sammanslagningen af samtliga tingslagen i Södra Roslags domsaga träder i verket, komma tio sammanträden årligen att hållas. Anledningen till att framställningen om denna sammanslagning, hvilken från flera håll inom domsagan möttes af motstånd, vann Eders kungl. maj:ts bifall, var otvifvelaktigt det starka behovet af ökad antal rättegångstillfällen särskildt i Danderyds skeppslag och Sollentuna härad. Såsom af rättsstatistiken framgår, har under de sista åren, ej

minst i Sollentuna härad, där den i liflig utveckling stadda köpingen Sundbyberg är belägen, detta behof än tydligare visat sig. Att nu genomföra en anordning, enligt hvilken antalet tingssammanträden i detta härad skulle blifva endast fem om året, anser jag mig under sådana förhållanden icke kunna tillstyrka.

Hvad därefter vidkommer frågan om domsagens delning, så har, förutom de af Värmdö och Lofö kommuner i sådant afseende gjorda förslagen, i ärendet ytterligare framställts förslag, dels att de tre skeppslagen skulle utgöra en domsaga samt Färentuna och Sollentuna härad en domsaga för sig, dels ock att Åkers skeppslag skulle förläggas till Mellersta Roslags domsaga och återstoden af Södra Roslags domsaga fördelas i två domsagor, bestående, den ena af Färentuna och Sollentuna härad samt den andra af Värmdö och Danderyds skeppslag. På sätt hofrätten anmärkt, synes emellertid intet af dessa förslag vara fullt tillfredsställande. En delning af ifrågavarande domsaga möter för öfrigt särskilda svårigheter därutinnan, att en stor del af domsagens befolkning är bosatt i tätt bebyggda, invid Stockholms stad belägna samhällen, hvilka otvifvelaktigt förr eller senare måste komma att med staden införlifvas. Därest nu en delning verkställes och sedermera en öfverflyttning till Stockholm af nämnda samhällen i större omfattning äger rum, kan det lätteligen inträffa, att hela delningsåtgärden befinnes hafva varit onödig och att de nya domsagorna icke komma att lämna sina innehafvare tillräcklig sysselsättning. Dessutom bör vid afgörandet af förevarande ärende ej lämnas obeaktadt, att jämväl i den intill Södra Roslags domsaga gränsande Södertörns domsaga på senare tider inträdt en sådan ökning i domarens göromål, att en reglering af denna domsaga inom ej alltför aflägsen framtid torde blifva erforderlig. Huru detta lämpligast kan komma att ske, är svårt att förutsäga, i synnerhet som äfven inom Södertörns domsaga finnas betydliga samhällen, hvilkas öfverflyttande till Stockholm är att vänta, men då berörda domsaga näppeligen torde kunna ensam för sig uppdelas i två domsagor, synes det vara nödigt, att regleringen af densamma sker i sammanhang med reglering af Södra Roslags domsaga. Vid dessa förhållanden torde försiktigheten bjuda att om möjligt undvika att nu företaga någon delning af sistberörda domsaga. Där emot synes det med hänsyn till förhållandena uti båda domsagorna vara synnerligen önskvärdt, om frågan angående öfverflyttning till Stockholm af vissa intill staden belägna samhällen kunde så snart som möjligt vinna sin lösning eller åtminstone utredning erhållas om de åtgärder från stadens sida, som i sådant syfte kunna vara att vänta.

På grund af det anförda hemställer jag i underdånighet, att Eders kungl. maj:t täcktes dels förklara, att delning af Södra Roslags domsaga eller öfverflyttande af någon del af densamma till annan domsaga icke för närvarande skall äga rum, dels ock genom note ur detta protokoll anbefalla öfverståthållareämbetet att från Stockholms stadsfullmäktige infordra yttrande, huruvida ej de tätt bebyggda samhällen, som äro belägna intill Stockholm, lämpligen böra med staden införlifvas och hvilka af dessa samhällen, som i sådan händelse härvid närmast böra ifrågakomma, samt till kungl. maj:t inkomma med det infordrade yttrandet äfvensom med eget underdånigt utlåtande i frågan.»

Till denna af statsrådets öfrige ledamöter biträdda hemställden täcktes Hans Maj:t Konungen i nåder lämna bifall.

Ur protokollet

Carl Lundquist.

Bil. 2.

Yttrande af folkskoleöfverstyrelsen.

Till kommittén för utredning af frågan om angränsande områdens införlifvande med Stockholms stad.

Sedan I uti skrifvelse den 10 december 1906 anmodat öfverstyrelsen för Stockholms stads folkskolor att afgifva yttrande i fråga om angränsande samhällens införlifvande med hufvudstaden, i hvad samma fråga berör de intressen, öfverstyrelsen har att iakttaga och bevaka, och härvid särskildt besvara vissa af Eder formulerade frågor, får öfverstyrelsen i ärendet anför följande.

För att kunna fullständigt och med anspråk på tillförlitlighet afgifva svar å de frågor, som i Eder skrifvelse uppställts, skulle erfordras en mycket vidlyftig utredning, omfattande bland annat sakkunnig besiktning af hvart och ett

af de angränsande samhällenas skolhusbyggnader och beräkning af möjligheten att förändra eller tillbygga dessa skolhus. Vidare erfordras anskaffande af fullständigare och med hvarandra mer jämförbara sifferuppgifter än de, som, efter framställning från Eder, af skoldistriktet afgifvits.

En dylik detaljutredning med tillförlitlig uppgift om de ökade kostnaderna för folkskoleväsendet i händelse af inkorporering torde dock i frågans nuvarande läge ej vara behöflig, om den ens kan åstadkommas. Efter all sannolikhet torde så pass lång tid komma att förflyta från nu och till dess inkorporeringen kommer till stånd, att de siffror, hvartill en dylik detaljutredning skulle leda, vid inkorporeringens verkställande blefve oanvändbara såsom föråldrade. Öfverstyrelsen har därför ansett sig böra besvara de uppställda frågorna endast i allmänhet och med stöd af sannolikhetsberäkningar utan att härvid ingå i pröfning af de särskilda omständigheter, som kunna tänkas inverka på frågan om inkorporering af hvart och ett af de föreslagna samhällena.

1. Den första frågan lyder: Finnes från öfverstyrelsens sida någon erinran mot de föreslagna områdenas förening, helt eller delvis, med Stockholms stad, och i sådan händelse hvad är att däremot anmärka?

Det kan härvid ifrågasättas, huruvida inkorporeringen bör ske så, att de införlifvade kommunerna komme att fullt likställas med Stockholms nuvarande område, eller så, att de införlifvade samhällena få behålla själfstyrelse och själfbeskattning i vissa afseenden men i andra anses tillhöra ett s. k. större Stockholm. I detta senare fall kunde tänkas, att folkskoleväsendet hänfördes till de institutioner, som finge af det inkorporerade området själfständigt förvaltas. En sådan anordning vore enligt öfverstyrelsens mening icke lycklig. Rättvisan fordrar, att den fattigare befolkningen i utkanten af en storstad icke ensam betungas med kostnaderna för folkundervisningen, utan att dessa fördelas äfven på de ekonomiskt bärkraftigare centrala stadsdelarna, hvilkas inbyggare ju dock indirekt njuta af frukterna af denna undervisning. För att åstadkomma en jämn fördelning af kostnaderna för skolväsendet torde det därför vara nödvändigt att fortgå på den väg, å hvilken man i Stockholm slagit in i och med folkskolebudgetens öfverflyttande till stadsfullmäktige, och sålunda låta folkskoleväsendet blifva en för hela det större Stockholm gemensam angelägenhet. Skulle så ej ske, blefve säkerligen af ekonomiska skäl folkundervisningen i de inkorporerade kommunerna sämre än i det nuvarande Stockholm, hvilket förhållande synes så mycket mer beklagligt, då man betänker, att folkskolorna i dessa kommuner till en stor del äro och än mer kunna väntas blifva besökta just af Stockholms arbetares barn.

På den först uppställda frågan anser öfverstyrelsen sig sålunda böra svara, att öfverstyrelsen intet har att erinra mot de föreslagna områdenas förening med Stockholms stad, därest folkskoleväsendet fortfarande behålles såsom en för hela Stockholm gemensam angelägenhet. Härvid vill dock öfverstyrelsen erinra, att på grund af inkorporeringen en omarbetning i vissa afseenden af såväl lagen om folkskoleväsendet i Stockholm som af den för Stockholm gällande folkskolestadgan och öfverstyrelsens instruktion blefve af nöden.

2. Den andra frågan tyder: Böra enligt öfverstyrelsens mening för den föreslagna föreningen några särskilda villkor och bestämmelser ur folkskoleväsendets synpunkt från stadens sida uppställas och i sådant fall hvilka?

Med hänvisning till det vid besvarande af första frågan uppställda villkoret, att folkskoleväsendet blifver gemensamt för hela Stockholm, anser öfverstyrelsen på frågans nuvarande läge anledning icke finnas att föreslå några ytterligare villkor eller bestämmelser.

3. Vidare frågas i tredje punkten: Kunnade inom de särskilda samhällena nu förekommande anordningar i afseende å folkskoleväsendet anses tillfredsställande i händelse af öfverflyttningen?

Härpå anser öfverstyrelsen sig böra svara nekande. Och torde det härvid vara tillräckligt hänvisa till sådana omständigheter som afdelningarnas storlek (i medeltal 44 barn i hvarje afdelning mot 30 i Stockholms folkskolor), undervisningsmaterielens otillfredsställande beskaffenhet och de mindre barnens undervisning af lärare, som endast aflagt småskolläraryrkesexamen, frånvaron af skolkök, skolbad och gymnastiksalar.

4. Därpå följer fjärde frågan: Äro på grund af de sålunda anförda omständigheterna särskilda åtgärder af öfverflyttningen omedelbarligen och med nödvändighet påkallade, hvilka åtgärder anses i sådan händelse böra vidtagas och hvilka kostnader kunna desamma beräknas komma att medföra?

Att åtskilliga förbättringar i de inkorporerade kommunernas skolväsende omedelbart efter inkorporeringen måste vidtagas, torde med säkerhet redan nu kunna sägas. Afdelningarna böra minskas och lärarepersonalen samt lokalerna på grund häraf ökas. Successivt under de närmaste åren måste vidare bättre undervisningsmateriel anskaffas, särskilda öfningslärare anställas och skolköksundervisning anordnas i de större skolhusen, bättre hygieniska anordningar införas i skollocalerna m. m. Det är dock särdeles vanskligt att beräkna kostnaderna härför utan att verkställa en detaljerad utredning.

5. Den femte frågan lyder: Anses öfverflyttningen eljest komma att omedelbarligen och med nödvändighet medföra ökade kostnader för folkskoleväsendet och till hvilket belopp kunna dessa ökade kostnader uppskattas?

En utgångspunkt för bedömande af kostnadsfrågan kunde vinnas därigenom, att man jämförde kommunens verkliga kostnad för hvarje folkskolebarn i det nuvarande Stockholm med samma kostnad i de till inkorporering föreslagna områdena och härvid för bättre jämförelses skull fördelade kostnaden på vissa hufvudposter. Därefter skulle man söka finna någon sannolikhetsberäkning för huru mycket kostnaden per barn i ifrågavarande grannkommuner komme att stiga, för att undervisningen skulle blifva i jämförliga delar likvärdig med den undervisning, som nu bestås Stockholms folkskolebarn. Med stöd af uppgiften å antalet skolpliktiga barn i de till inkorporering föreslagna områdena (omkring 5,700 barn) skulle så uträknas den totala kostnad, som inkorporeringen medförde för folkskolebudgeten.

En sådan beräkning har öfverstyrelsen emellertid icke sett sig i stånd att utföra, på den grund att åtminstone i uppgifterna från vissa kommuner bland årsutgifterna efter all sannolikhet medtagits äfven af lånemedel bestridda kostnader för nya folkskolehus — så angifvas för Brännkyrka utgifterna 1904 till 44,892, 1905 till 67,212, för Nacka 1903 till 38,406, 1904 till 74,073, 1905 till 48,671 plus »skoltomt å reversal» 13,866, för Bromma 1904 till 41,324, 1905 till 122,970 kronor —, hvilka utgifter visserligen äro utgifter för folkskoleväsendet men icke *det år*, under hvilket beloppen utbetalts, utgifter för kommunen, hvilken får dessa utgifter fördelade på en följd af år i form af annuiteter. Väsentligen en följd af denna uppgifternas beskaffenhet är det nog också, att den med ledning af desamma uträknade medelkostnaden pr barn under åren 1904—1905 ställer sig så olika i de särskilda kommunerna, nämligen: i Brännkyrka 28 kr., i Solna 30 kr., i Lidingö 36 kr., i Nacka och Bromma 85 kr.

Till ledning för en kostnadsberäkning på sätt här ofvan föreslagits, hvilken beräkning lätt kunde göras, om exaktare och fullständigare uppgifter införskaffades, får öfverstyrelsen meddela, att kostnaden för hvar och ett af 27,310 barn (lärlingarna i fortsättnings- och ersättningskolorna äro inräknade i denna summa) i Stockholms folkskolor år 1905 utgjorde 73 kr. 30 öre. Häraf belöpte sig

på öfverstyrelsens expedition	1: 23
» inspektionen	1: 14
» lärarelöner och pensioner	40: 34
» inventarier, ljus och ved m. m.	9: 03
» utgifter för folkskolelokaler med afräkning af dem, som bestridas med upplånta medel	21: 56
	<hr/>
	Summa 73: 30

Fördelas 1907 års utgifter, sådana de beräknats i staten, på det beräknade antalet barn 27,500, blir kostnaden för hvarje barn 90 kr. 91 öre, hvaraf belöper sig

på öfverstyrelsens expedition	1: 76
» inspektionen	0: 87
» lärarelöner och pensioner	56: 55
» inventarier, ljus och ved m. m.	10: 58
» utgifter för folkskolelokaler med afräkning af dem, som skola bestridas med lånemedel eller eljest ej afse ifrågavarande år	21: 15
	<hr/>
	Summa 90: 91

Hvad beträffar den första af dessa poster, utgifterna för öfverstyrelsens expedition, kan antagas, att denna icke ökas proportionellt med det genom inkorporeringen ökade barnantalet.

Inspektionen däremot kommer antagligen att kosta lika mycket per barn efter inkorporeringen, då folkskoleområdets stora ytvidd kan beräknas fördyra inspektionen.

Beträffande posten lärarelöner m. m. synes det mycket antagligt, att omedelbart efter inkorporeringen komma att framställas kraf på en förhöjning af löne- och pensionsförmånerna för lärarepersonalen i de inkorporerade kommunerna till lika höjd med de nu för Stockholm fastställda beloppen, med undantag af hyresersättning, som ju på grund af billigare hyresförhållanden i stadens utkanter måste blifva mindre. Sålunda komma säkerligen kostnaderna för lärarepersonalen att ökas, ehuru man dock med hänsyn just till bostadsförhållandena torde kunna beräkna, att kostnaden per barn i de inkorporerade delarna icke fullt kommer att uppgå till samma belopp som i nuvarande Stockholm.